Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 58 (5049).
14 МАРТ 1983 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетида

БУЮК ПОЧИН АНЪАНАЛАРИГА САДОҚАТ

Октябрь революцияси номли тепловоз ремонт заводи, «СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси, В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, тўқимачилик комбинати, «Главташкентстрой»нинг 11-«Висотстрой» тресги, «Главташпассавтотранс»нинг 1-автокомбинати, шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш-техника бошқармаси коллективларининг В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллигига бағишлаб 16 апрелда коммунистик шанбалик ўтказиш бўйича ташаббуси тўғрисида.

Шу масала бўйича қабул қилинган қарорда таъкидланадики, шаҳарнинг илғор коллективлари КПСС XXVI съезди қарорларини бажара бориб, В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллигини муносиб кутиб олишга интилиб, москваликлар почининни қўллаб-қувватладилар, шу йилнинг 16 апрелида ленинча коммунистик шанбалик ўтказиш бўйича ватанпарварлик ташаббуси билан чиқдилар. Шу куни юксак меҳнат унумдорлигига эришилади, кўплаб аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқарилади, тежалган электр қуввати, хом ашё материаллари билан ишланади.

Жумладан, Октябрь революцияси номли тепловоз ремонт заводи коллективи шанбалик кунида битта тепловоз секциясини ремонт қилишга, 5 тонна пўлат қуйма ишлаб чиқаришга, минглаб дона локомотив тормоз колодкалари, талайгина бошқа маҳсулотлар — жами 45 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилдилар.

«СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси 16 апрелда тракторлар ва прицеплар учун 12 минг сўмлик ҳажмида эҳтиёт қисмлар тайёрлашга қарор қилдилар. Шу куни 165 минг сўмлик турли хил маҳсулотлар ишлаб чиқарилади.

В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида фақат кенг истеъмол буюмларидан 30 минг сўмлик ишлаб чиқариш белгиланди.

Тўқимачилик комбинатининг ишчилари, инженер-техник ходимлари коммунистик шанбаликни зарбдор меҳнат билан нишонлашга қарор қилдилар. Улар 350 минг погон-метр хом сурп, 620 минг метр тайёр газлама, 40 тонна калава, 1,3 миллион ғалтак ип ишлаб чиқаришади. Ишлаб топилган 32 минг сўм пул беш йиллик фондига ўтказилади.

«Главташкентстрой»нинг 11-«Висотстрой» тресги қурувчилари шанбалик куни энг юксак унумдорликка эришадилар. Улар шу йилнинг 16 апрелида 57 минг сўмлик ҳажмида қурилиш-монтаж ишлари бажаришади ва беш йиллик фондига 5,7 минг сўм ўтказишади.

«Главташпассавтотранс»нинг 1-автокомбинати ходимлари коммунистик шанбалик куни тежалган ёнилғи билан ишлашга, 33 минг сўм, шундан 3 минг сўми планга қўшимча даромад беришга, линияларга қўшимча 15 та таксомотор чиқаришга мажбурият олишди.

Шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш-техника бошқармаси коллективи тежалган маҳсулот ва электр қуввати билан ишлаб, почта бўлимларининг бинолари ва хоналарини капитал ремонт қилишади. Камида 2 минг сўмлик қурилиш ишлари бажарилади. 400 погон метр суғориш тармоқлари тозаланади. Шаҳар партия комитети Октябрь революцияси номли тепловоз ремонт заводи, «СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси, В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, тўқимачилик комбинати, 11-«Висотстрой» тресги, «Главташпассавтотранс»га қарашли 1-автокомбинат, шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш-техника бошқармаси коллективларининг шу йил 16 апрелда В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллигига бағишлаб коммунистик шанбалик ўтказиш, шу куни энг юксак меҳнат унумдорлигига эришишга қарор қилиб бошлаган ташаббусини маъқуллади.

Район партия комитетлари, корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг бошланғич партия ташкилотларига илғор коллективларнинг ватанпарварлик ташаббусини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва кенг ёйишни, жойларда меҳнат байрамига тайёргарлик ва уни ўтказиш бўйича штаблар тузишни таклиф этди.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакцияси ҳамда шаҳар радиоси ва телевидениесига 1983 йил 16 апрелда ленинча коммунистик шанбалик ўтказиш бўйича шаҳардаги илғор корхона ва ташкилотлар коллективларининг ташаббусини қўллаб-қувватлайдиган ва кенг ёядиган материалларни кўпроқ эълон қилиш таклиф этилди.

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Пойтахт юбилейи шарафига зарбдор меҳнат вахтасида

Ўзбекистон геология министрлигининг Тошкентдаги «Геологоразведка» тажриба-механика заводи коллективи мураккаб пармалаш асбоб-ускаталарини ремонт қилиш ва стандарт бўлмаган турли хил мосламаларни ишлаб чиқариш топшириқларини муваффақият билан адо этмоқда. Сиз мана бу суратда корхонанинг мунтазам смена ойлик топшириқларини 125-130 процент адо этаётган илғор пайвандчи слесарлари, коммунистик меҳнат зарбдорлари А. Иванов, С. Пьянин ва А. Конаровларни кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

ЯХШИ ДАМ — МЕҲНАТГА ҲАМДАМ

БУТУН ОИЛА БИЛАН

Тошкентдаги В. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг кўплаб ходимлари якшанба куни тоғда жойлашган «Кристалл» пансионатида дам олиш имкониятига эга бўлдилар. Касаба союз активистларининг ташаббуси билан бу ерда янги корпусдан фойдаланилади. Ёнма-ён болалар майдончаси, қор «қалъаси» жиҳозланган, катталар ва болалар учун чанғи походи, оилавий командаларнинг мусобақалари, турли ўйинлар, ҳаваскор артистларнинг концертлари уюштирилмоқда.

(ЎзТАГ).

Қурувчилар

ТАШАББУС ҚУЛОЧ ЁЙМОҚДА

«Ҳурмат Белгиси» орденли 1-уйсозлик комбинати бунёдкорлари КПСС XXVI съезди қарорларини оғишмай амалга ошириб келмоқдалар. Ўтган йили иш якунларига кўра КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритган уйсозлар пойтахтнинг Юнусобод, Сергели, Оқтепа каби йирик турар жой массивларида ва бир қатор кўчаларида кенг кўламда турар жой қурилишини амалга оширмоқдалар. Комбинатда «Беш кунлик топшириқ — тўрт кунда» ташаббуси кун сайин қулоч ёймоқда. Йирик панелли заводнинг М. Каримов бошчилик қилаётган бригадаси мазкур шиор остидаги беллашувларда пешқадамлик қилиб келяпти. Кўплаб бригадалар свердловликларнинг «Кам ишчи кучи билан, кўп ва сифатли иш бажарамиз» ташаббусига қўшилиб ишлашяпти.

Транспортчилар

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА

Шаҳар пассажир автотранспорти ишлаб чиқариш Бош бошқармасига қарашли 2-маршрутли такси корхонаси коллективи «Тошкентнинг 2000 йиллигини муносиб кутиб оламиз»! шиори остида фидокорона меҳнат қилмоқда. Улар доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллиги шарафига ўтказиладиган меҳнат байрамида ҳам актив иштирок этишга аҳд қилдилар.

Шанбалик кунида йўловчилар хизматига пландан ташқари йигирмата машина чиқарилади ва 3,5 минг сўм топширилади. Ремонтчилар тўртта коробка ва 500 та эҳтиёт қисмлар тайёрлаб, пландан ташқари 1200 сўм соф фойда беришади.

Яқинда корхонага «РАФ—2203» маркали қулай машиналардан 19 таси келтирилди ва бу маршрут таксилар 4, 7, 15, 16, 19-маршрутлардаги йўловчилар хизматига чиқарилди. Учинчи кварталда ана шундай транспортлардан яна келтирилади.

Аҳил коллектив шанбалик кунида корхона территориясини чиқиндилардан тозалаб, дарахт ва гул кўчатлари ўтказишади. Шанбаликдан тушган иш ҳақи беш йиллик фондига ўтказилади.

КАФОЛАТ ПАСПОРТИ БИЛАН

КПСС Марказий Комитетининг «Уй-жой бинолари ва социал маиший объектлар қурилиши планларининг бажарилишини таъминлаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини 159-трест бунёдкорлари зўр кўтаринки руҳ билан кутиб олдилар.

— Трестимиз коллективи, — дея ҳикоя қилади меҳнат ва иш ҳақи бўлими катта инженери Р. Шоазизова, — 1983 йил учун жуда катта социалистик мажбуриятлар қабул қилган. Шунга кўра 51,2 квадрат метр турар жой биноларини, 7048 ўқувчи ўринли 7 та мактаб, 1568 ўринли учта болалар муассасаларини ва бошқа кўплаб объектларни бунёд этишни ўз зиммасига олган. Коллективимиз ана шу объектларнинг кўпчилигини жонажон шаҳримизнинг 2000 йиллик юбилейи нишонланадиган кунга қадар кафолат паспортлари билан фойдаланишга топшириш учун курашяпти.

Бунёдкорлар хўжалик механизмини такомиллаштириш, илғор иш усулларидан оқилона фойдаланиш, тежамкорлик ҳаракатини кучайтириш туфайли юқори натижаларга эришиб келяптилар. Айниқса, бригада пудрати методи асосида ишлаётган бригадалар коллектив ютуғига салмоқли ҳисса қўшишяпти. Чунончи, ҳозирда 46 бригада пудрат методи асосида ишлаб, жами қурилиш-монтаж ишларининг 65 процентини бажармоқда.

Трестда кўплаб бригадалар «Ўн бешлар ташаббусига» қўшилган ҳолда ишлашяпти. Жумладан, учта бригада бир беш йилликда икки беш йиллик планини бажариш учун курашмоқда. Масалан, 61-қурилиш бошқармасининг Ринат Гайнуллин етакчилигидаги коммунистик меҳнат бригадаси икки беш йилликка мўлжалланган ишни бир беш йилликда бажармоқчи. Ҳозир бригада ўз меҳнат календарида 1986 йил ҳисобини очди.

Т. НАЖМИИ.

Лойиҳа устахоналарида

ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИГА

Оқолтин районидаги Абдалин номли совхоз посёлкасида экспериментал уй-жойларнинг дастлабки квартали қад кўтарди. Қишлоқ меҳнаткашларининг 20 дан ортиқ оиласи шинам уйларга кўчиб кирдилар.

«Средазгипроцелинстрой» институтининг ходимлари бир қаватли тўрт квартирали коттежларнинг такомиллаштирилган туркуми лойиҳасини ишлаб чиқдилар. Лойиҳаловчилар хоналарнинг жойлашиш планировкасини яхшиладилар. Ошхона алоҳида жойлашган бўлиб, коридорлар ва ёзги айвон янада кенгайтирилган.

Айни вақтда коттежларнинг смета таннархи ҳатто арзонлаштирилди. Унда унификация қилинган блоклардан фойдаланиш қўл келди. Жиззахдаги бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинатида бундай блокларни ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Посёлкани қуриш бош планига мувофиқ бу ерда клуб, чойхона, дорихона, алоқа бўлими, савдо корхоналари бунёд этиш мўлжалланган.

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети маълум қиладики, XVIII чақириқ Тошкент шаҳар Советининг тўртинчи сессияси 1983 йил 17 март соат 15.00 да Тошкент область партия комитетининг мажлислар залида очилади (Ўзбекистон кўчаси, 9-уй).

Депутатлар ўша жойнинг ўзида соат 14.00 да рўйхатга олинадилар.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ.

«ПРАВДА» САҲИФАЛАРИДА

▲ КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР маданият министри П. Н. Демичев 10 мартдан 13 мартгача Эстония ССРда бўлди. У совет музикаси Бутуниттифоқ фестивалининг якунловчи тадбирларида, СССР Композиторлар союзи правлениесининг сайёр пленумида иштирок этди.

▲ «Маркс таълимоти енгилмасдир» — газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

▲ Мамлакатимиз ҳаётига доир янгиликлар, чет эллардан олинган телеграммалар, спорт хабарлари босилган.

• 16 апрель—коммунистик шанбалик куни

ЮКСАК МАЖБУРИЯТЛАР

«Ташсельмаш» заводининг 5.300 дан ортиқ ишчиси коммунистиқ шанбалик куни ўзининг ҳар кунги иш жойларида меҳнат қилишга бел боғлади. Ҳар бир ишчи юксак меҳнат унумдорлигига эришишга, меҳнатда шахсий маҳорат намуналарини кўрсатиш бўйича оширилган социалистик мажбурият қабул қилди.

Меҳнат байрами куни ҳар бир ишчи жойига берилган махсус план-топшириқлари да «Коммунистик шанбалик куни бажарилди» — деган қизил ёзувлар битилади.

БУГУН

меҳнат байрамини ташкил этиш ва ўтказиш штабининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда цехлардан тушган коллективларнинг мажбуриятлари умумлаштирилди. Шу куни 38 та «14ХВ-2,4 А» — «Ўзбекистон» маркали тўрт қаторли пахта териш машиналари тайёрланиши кўзда тутилган.

Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра 16 апрелда 110 минг сўмлик товар маҳсулоти ишлаб чиқарилиши кўзда тутилган. Корхона хизматчилари эса завод территорияси ва унга қарашли майдонларда ободонлаштириш ишларини амалга оширишади. 700 погон-метр суғориш шахобчалари тозаланиб, икки минг туп яшил тўсиқ ва кўчатлар ўтказиш кўзда тутилган.

Цехларда айни пайтда иқтисод рақамлари белгилаб олинмоқда. «Қизил шанбалик» куни жами маҳсулот тежалган электр энергияси ҳисобига ишлаб чиқарилади.

Виктор Глухов бошлиқ йиғувчилар, Юрий Степанов бошлиқ токарлар, Холмурод Хўжаев бошлиқ слесарь-пайвандчилар бригадалари 16 апрелда юксак меҳнат унумдорлигига эришиш, хом ашё ва электр энергиясини тежаш мусобақасининг ташаббускорлари сифатида майдонга чиқдилар.

Саккиз минг сўмдан кўпроқ маблағ беш йиллик фондига ўтказилади.

ТАДБИРЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Шаҳримиздаги кўнгалантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнатсевар коллективи ҳам В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллиги шарафига 16 апрелда коммунистик шанбалик ўтказиш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқда.

Шу кунларда корхонада меҳнат байрамини ўтказиш бўйича план ва тадбирларнинг йўналишлари белгилаб олинмоқда. Меҳнат байрамида корхонанинг 2220 нафар ишчиси иштирок этади. Шундан 2 минг киши дастгоҳлар ёнида — ўз иш жойларида меҳнат қилади. Шу куни бирлашма бўйича 110 минг сўмлик иш бажарилади. 20 минг сўмлик маҳсулот эса тежалган хом ашё ҳисобига тайёрланади. Корхона ишчилари 3 минг сўмлик маблағни ўн биринчи беш йиллик фондига ўтказишга қарор қилдилар.

Бирлашманинг Х. Саидмирзаев, С. Сальников, А. Тўлаганова, Т. Тарабрина, Л. Светличная, Э. Юсупов сингари пешқадам ишчилари шу куни икки ҳисса иш бажаришга азму қарор қилишган.

— Бундан ташқари, — дейди корхона директори С. Саидкаримов — бирлашма территориясида ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишлари олиб борилади. Суғориш шахобчалари тозаланиб, турли хил манзарали кўчатлар ўтқазилади.

Қардошлик қонунига биноан

ЎЗБЕКИСТОН—НОҚОРАТУПРОҚ ЗОНАГА

Иваново области қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларига бўз ерларни ўзлаштиришда республикамиз чўлқуварлари катта ёрдам кўрсатишяпти.

Фурманов районидаги қурилаётган «Ўзбекистон» совхозида «Главсредазирсовхозстрой»нинг «Ивановоирсовхозстрой» трестига қарашли 21-махсус механизациялашган кўчма колонна коллективи хўжаликнинг марказий усадьбасини қуряпти. Шу пайтгача 4 минг квадрат метрдан ортиқ турар жой, ўрта мактаб, ошхона қурилди, поликлиника, болалар боғчаси, сабзавот омбори ва бошқа объектлар тикланаяпти.

Суратларда: 1. Янги ошхона; 2. 320 ўринли мактаб; 3. Тошкентлик ВЛКСМ XIX съезди делегатлари шофёрлар Н. Сергеев (чапда) ва К. Тарасенко «Ўзбекистон» совхозида ишлашади.

В. Баскаков фотолари.

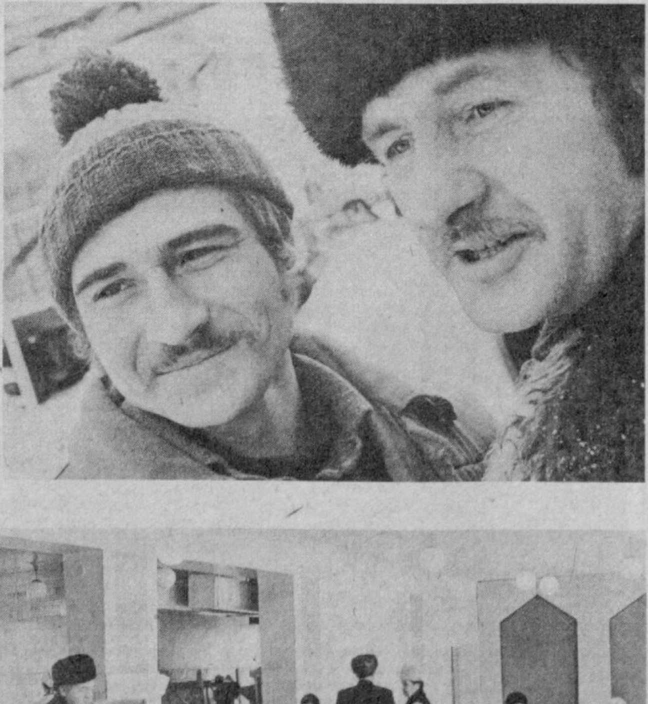

МЕДИЦИНА ЖУРНАЛИ ЮБИЛЕЙИ

«Медицинский журнал Узбекистана» журнали 60 ёшга тўлди. Таниқли олимлар, врачларнинг медицина ҳамда соғлиқни сақлашнинг турли соҳаларига бағишланган кўпдан-кўп мақолалари мана шу даврий нашр саҳифаларида биринчи марта босилиб чиққан эди. Медицина билимларини пропаганда қилиш борасидаги самарали ишлари, республикада соғлиқни сақлаш кадрларини тарбиялашга қўшган катта ҳиссаси учун ҳамда ташкил этилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан журнал Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

12 март куни Тошкентда юбилейга бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев журналга Фахрий ёрлиқни топширди. (ЎзТАГ).

• Шарҳчи сатрлари

Грек халқининг талаби

Афинада Греция билан АҚШ ўртасида Американинг греклар диёридаги ҳарбий базалари келажаги тўғрисидаги масалага доир музокараларнинг навбатдаги даври ўтказилмоқда. Бу музокаралар ўтган йилнинг 27 октябрида бошланган эди, бироқ, музокара қатнашчилари ўртасидаги жиддий ихтилофлар оқибатида шу пайтгача ҳеч бир натижа чиққани йўқ.

Папандреу бошчилигидаги янги ҳукумат ҳокимият тепасига келганидан кейин у Пентагоннинг Греция территориясидаги объектларини тугатишга ҳаракат қилмоқчи эканини эълон қилди. Американикларнинг Грециядаги базалардан фойдаланиш тўғрисида 1953 йилги Греция—Америка битими муддати олти йилдан кўпроқ вақт муқаддам тугаганидан кейин АҚШнинг Грециядаги ҳарбий базалари вақтинчалик асосда қолиб келмоқда, янги ҳукумат шу асоснинг қайта кўриб чиқилишини талаб қилди.

Папандреу ҳукумати айни вақтда мамлакатнинг ташқи сиёсат йўлига каттагина тузатишлар кирита бошлади. У Европани тинчлик, кескинликни юмшатиш ва ҳамкорлик регионига айлантиришга қаратилган ташаббусларни қўллаб-қувватлаш ниятида эканини очиқ-равшан айтди. НАТО олий органларининг бир қанча мажлисларида Греция шу блок қабул этган қарорларни қўллаб-қувватлашдан бош тортди. У Американинг ўртача олисликка учириладиган янги ракеталарини Ғарбий Европада жойлаштиришга очиқора қарши чиқди. Афина Болқон ярим оролини тинчлик зонасига айлантириш тарафдори эканини билдирди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихоновнинг яқинда Грецияга қилган визити вақтида ўтказилган музокаралар чоғида грек томони Совет Иттифоқининг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг янги ташқи сиёсий ташаббусларини жиддий равишда ўрганса арзийдиган ижобий ташаббуслар деб ҳисоблаётганини маълум қилди.

Афинанинг аввало миллий манфаатларни эътиборга олиб, мустақилроқ ташқи сиёсат ўтказишга интилиши Вашингтондагиларни ғижинтирди. АҚШ ва НАТО Грециянинг муҳим стратегик мавқеини назарда тутиб, Афинага жуда кучли тазйиқ ўтказмоқдалар, уни НАТО сиёсати ўзанидан четга чиқармасликка интилмоқдалар. Вашингтон янги битим асосида ҳарбий базаларни сақлаб қолишга интилиб, шу базалар масаласида ҳам Грецияга мана шундай қаттиқ зуғум қила бошлади. Рейган маъмурияти кичик мамлакат бўлмиш Греция НАТОнинг тазйиқига қарши тура олмайди, деб умид қилмоқда. Бунинг устига Америка матбуоти Грецияга қарши ашаддий кампания бошлаб, башарти ҳозирги ҳукумат «ўжарлик қилган» тақдирда у «кўз кўрмаган, қулоқ эшитмаган мушкулликларга дуч келади», деб дағдаға қилмоқда. Бунда яна ҳарбий тўнтариш эҳтимоли назарда тутилмоқда.

Тинчлик масалаларида Греция жамоатчилиги қаттиқ позицияда турибди. Кейинги кунларда Афина ва Салоника шаҳарларида «Йўқолсин ажал базалари ва ядро қуроли!», «Болқон ярим ороли тинчлик зонаси бўлиб қолсин!», «АҚШнинг тазйиқига йўл йўқ!» деган шиорлар остида урушга қарши мислсиз миқёсдаги намойишлар бўлиб ўтди. Ғарбий Европанинг бошқа халқлари каби грек халқи ҳам Вашингтоннинг хатарли урушқоқлик йўлига актив қарши чиқмоқда.

И. АБЛАМОВ,
ТАСС обзорчиси.

ВАТАН ҲИМОЯСИГА ТАЙЁРМИЗ!

ТОШКЕНТ КОМСОМОЛИ

Комсомол-ёшлар саҳифаси

Ватан билан фахрланиш, социализм ютуқларини ҳимоя қилишга доим тайёр бўлиш ҳамиша совет ёшларининг хислати бўлган. 80-йилларнинг комсомоллари тарих сабоқларини унутганлари йўқ. Улар мамлакат қудратини оширишга ҳисса қўшишни ўзларининг энг олийжаноб бурчлари деб билишади.

Бугун биз тошкентлик ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, уларни Совет Армияси сафида хизмат қилишга тайёрлаш ҳақида ҳикоя қиламиз.

Шаҳримизда офицерлар составини тўлдиришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Эҳтимол Тошкент олий умумқўшин командирлари билим юрти ҳақида хабар топган ёшлар у ерга кириб ўқишни мақсад қилиб қўйишар, бошқалар эса армия генерали А. Н. Комаровский номидаги Ленинград олий ҳарбий инженер қурувчилар билим юртига кириб ўқиб, ҳарбий қурувчилик касбини қунт билан ўрганишар.

Ёшларнинг қайси касбни танлашлари ҳарбий ватанпарварлик ишларининг шу кундаги даражасига боғлиқ.

ОТАЛАР АНЪАНАЛАРИГА САДОҚАТ

Мамлакатимизда коммунистик бунёдкорликда эришаётган улкан ютуқларга, совет кишилари қадрлаётган, улар ҳақли равишда фахрланаётган жамики нарсаларга совет халқи ва унинг Қуролли Кучлари Улуғ Ватан урушида ўлмас жаҳоншумул-тарихий ғалаба қозонганликлари туфайли эришилди. Биз, саксонинчи йилларнинг комсомоллари тарих сабоқларини ҳеч қачон унутмаймиз. Социалистик она-Ватанимиз қудратини янада мустаҳкамлаш, унинг мудофаасига доимо шай туришдан ҳам кўра шарафлироқ вазифамиз йўқ.

Ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик, кекса авлоднинг қаҳрамонона анъаналари руҳида тарбиялаш — ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва уларни Совет Армияси сафларида хизмат қилишга тайёрлашнинг энг муҳим формаларидан биридир. Тошкент шаҳар комсомол комитети ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси бўйича ўзининг бутун ишини ҳарбий комиссариат, шаҳар халқ маорифи бошқармаси ва ДОСААФнинг шаҳар комитети билан ҳамкорликда олиб бормоқда. Ўтказилаётган тадбирларнинг асосий моҳияти шундаки, мактабларда ёшларни Қуролли Кучлар сафида хизмат қилишга тайёрлаш, кейинчалик ДОСААФ секцияларида шуғуллантиришдан иборатдир. Бу ерда улар ҳарбий ихтисосларни ўрганадилар, солдат ҳаёти тарзи билан танишадилар.

Бугунги кунда Тошкентдаги 234 та мактабда 600 га яқин техника тўгараклари ишлаб турибди. Уларда йигитлар модель яратиш билан шуғулланмоқдалар, радио ишини, аниқ отиш ва автомобилни бошқаришни ўрганмоқдалар. Шуниси диққатга сазоворки, мактаблардаги бу ишлар ўқишдан ажралмаган ҳолда олиб борилялти. Жасорат дарслари ўтказиш, Туркистон ҳарбий округи тарихи музейига бориш ва мактаб музейлари, жанговор шон-шуҳрат бурчаклари ташкил этиш яхши анъана бўлиб қолди. Ҳозирги вақтда шаҳарда 90 та жанговар шон-шуҳрат музейлари ишлаб турибди.

Шаҳардаги бир қатор мактабларда ва Тошкент шаҳар Пионерлар саройида 180 дан зиёд «қизил изтопарлар» қидирув отрядлари бор. Жанговар шон-шуҳрат музейлари, фронтда ҳалок бўлганлар хотирасига атаб ёдгорлик лавҳалари ва ҳайкаллар очилиши улар изланишининг самарасидир.

Бу гражданлик, ватанпарварлик етуклиги дарслари болалар қалбида узоқ вақт сақланади. Буни бир умрга эслаб юришади. Биз йигит ва қизларни совет ватанпарварлиги руҳида тарбиялашнинг бу ва бошқа формаларидан янада кенгроқ фойдаланишимиз лозим.

Биз офицерлик корпуси сафларини тўлдиришга муттассил эътибор беряпмиз. Шаҳардаги мактабларни битириб чиқувчилар агар олий ҳарбий билим юртига ўқишга киришни хоҳласалар, уларга комсомол йўлланмалари берилялти. Аммо армия билан алоқа бу билангина чегараланмайди. Шаҳар бўйича ўтказилаётган йирик тадбирлар, байрамлар, уруш ветеранлари, машҳур кишилар билан учрашувларда Туркистон ҳарбий округининг ёш жангчилари иштирок этишяпти. Шаҳар комсомол ташкилоти билан В. И. Ленин номли билим юрти ўртасидаги алоқа жуда мустаҳкамдир. Кўп йиллардан буён унинг базасида ёшлар ҳарбий-ватанпарварлик мактаби ишлаб турибди. Унда шаҳардаги ўрта мактабларнинг 9, 10-синф ўқувчилари ҳарбий иш асосларини ўрганмоқдалар. Комсомол билетларини тантанали вазиятда топширишда тайёрлашда «Зарница» ва «Орлёнок» ҳарбий-спорт ўйинларининг катта аҳамияти борлигини таъкидлаб ўтмоқ керак. Ҳозир запасдаги тажрибали офицерлар мактабларда бошланғич ҳарбий тайёргарликдан дарс бермоқдалар. Мана, бир неча йилдирки, Тошкент мактаблари ва ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари Бутуниттифоқ ҳарбий-спорт ўйинларида қатнашмоқдалар.

Халқимиз она-Ватанимиз мудофааси йўлида жонларини фидо қилган қаҳрамонларни ҳеч қачон унутмайди. Йиллар ўтади, лекин биз оталаримиз ғалабага қанчалик қийинчилик билан эришганликларини ёдга олаверамиз. Ҳозир ҳар куни Мангу олов ёнидаги Номаълум солдат қабри қаршисида № 1-асосий постда энг яхши комсомол ва пионерлар турипшибди.

Ёшларимиз онгида совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм ғояларини қарор топтириш, уларда ўз Ватанимиз учун фахрланиш, социализм эришган зафарларни ҳимоя қилиш учун ҳамиша шай туриш ҳиссини уйғотиш Тошкент шаҳар комсомол ташкилотининг энг муҳим вазифаларидан бири. Комсомол ҳозир кўпгина шонли анъаналарга эга. Масалан. «Ўзим учун ва ўша йигит учун» шиори остидаги, «Ғалаба Байроғи сафида туриш» Бутуниттифоқ студентлик кўриги ватанпарварлик ҳаракатлари, Ғалаба байроғи олдида суратга тушиш ҳуқуқини олиш учун ёшлар мусобақаси шулар жумласидандир. Эндиликда Ғалаба кунининг 38 йиллигига бағишланган «Хотира вахтаси» кенг тус олди. Юз минглаб йигит ва қизлар тинч меҳнат жасоратлари бўйлаб йўлга чиқмоқдалар. Ёш ватанпарварлар қаҳрамонларга янги ёдгорликлар, ёдгорлик лавҳалари ўрнатмоқдалар.

Шаҳар ёшларини ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш формаларидан бири комсомол ташкилотларининг округ госпиталига оталиқ ёрдамидир. Шаҳар комсомоллари шанбалик ўтказишиб, ундан тушган маблағдан палаталар учун рангли телевизорлар олишди. Госпитал клубида машҳур кишилар билан, уруш ва меҳнат ветеранлари билан, таниқли артистлар билан учрашувлар ўтказиш анъана бўлиб қолган. Ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш бўйича Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари зонал семинарининг Тошкентда ўтиши ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишига янгича илҳом бахш этди.

Революция, уруш ва меҳнат қаҳрамонларининг жасоратига Тошкент ёшларида чуқур ҳурмат уйғотиш, Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига тайёргарлик кўриш, революция, жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати жойлари бўйлаб Бутуниттифоқ юришининг мазмунини янада такомиллаштириш, «Улуғ Ватан уруши солномаси» қидирув экспедициясида ёшлар, пионер ва ўқувчиларнинг кенг оммасини қатнаштириш — бу ва бошқа кўпгина вазифалар муайян даражада ишимизнинг мазмунини белгилаб беради.

С. АЛИЕВ,
Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари.

ЁШЛАРГА ТАЖРИБА ЎРГАТИБ

Бўлинма навбатчисининг буйруғи билан ярим тунда сигнал берилди. Бу янги смена келишини ва у янги куч билан мустаҳкамланишини билдирар эди. Орадан бир неча дақиқа ўтгандан кейин жангчи алоқачилар иссиқ хонадан ташқарига чиқишди. Изғирин шамол юзга урилди. Жангчилар эса белгиланган маррага томон шошиб кетишди.

Ҳаммаёқ қоронғи, объектга бориладиган йўл ҳам яхши эмас. Лекин булар жангчиларга тўсқинлик қила олмайди. Улар вазифани қандай бажаришни яхши билишади. Офицер И. Синицининнг шогирдлари хизмат муддати давомида бир неча марта ана шундай кутилмаганда берилган сигналдан сўнг бир неча дақиқада маррага етиб боришган.

Биринчи бўлиб маррага бу сафар комсомол аъзоси Александр Эргардт етиб келди. Жанговар топшириқни бажариш бошланди. Радиоприёмниклар бир овозда ғувуллаб турар, қулоқларга қадалган телефонлардан эса ҳар хил овозлар эшитилар эди. Радиотелеграфчилар аппарат журналига турли белгиларни ёзиб боришади. Радиомеханик оддий жангчи И. Исаев ҳам приёмникни диққат билан тингламоқда.

Смена бошлиғи комсомол аъзоси А. Эргардт радиостанциясига етиб келганларга вазифаларни бўлиб берганидан кейин оддий жангчи Анатолий Соболинов ишлаётган аппарат олдига келди. У ўзини анча ноxуш сезар, қоғозга ҳарфларни тўғри ёзмаётган эди. Демак, қабул қилиб олишда бузилишлар бўлмоқда. «Радиомухбир хабар узатиш тезлигини ошириб юборганга ўхшайди» деган хулосага келди тажрибали мутахассис Александр Эргардт.

Смена бошлиғи фурсатни қўлдан бермади. Ўзининг қулоғидаги телефонларни дарҳол А. Соболинов ишлаётган радиоприёмникка улади ва дарҳол қўлига қалам олиб ишга киришди. У бир муддат аппаратни созлаш билан шуғулланди, кейин ундан аниқ товушлар эшитила бошлади. Шундан сўнг аппарат журналига ҳар хил рақамлар ёзила бошлади.

Оддий жангчи А. Соболинов командирга мамнуният билан тикилиб қўйди. Унинг қандай ишлаётганлигини синчиклаб кузата бошлади. Биринчи классли мутахассис А. Эргардт энг қийин вазифаларни бажаришда ҳам қийналмайди. Навбатчилик қандай қийин шароитда ўтаётганлигига қарамай Александр командирни ахборот билан таъминлаб туради. Ўзини ҳамиша эркин сезади. Шу боисдан ҳам командирлар ва унинг шогирдлари «Бизнинг билимдонимиз» деб аташади. У юбилей йилида зиммага олган социалистик мажбуриятини шараф билан бажарди. Биринчи классли радист бўлди, икки хил аралаш касбни ўрганди.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, бу бўлинмадаги барча жангчилар жангчи алоқачи касбини мукаммал билишади.

Яқинда бўлиб ўтган тактик машғулотда бўлинмадаги биринчи классли мутахассислар Г. Лавров ва Г. Карюкинлар алоҳида намуна кўрсатишди. Улар ўзларининг олдига қўйилган жанговар топшириқни аъло даражада бажардилар.

В. КОСТЮКОВ,
подполковник.

КИМ БЎЛСАМ ЭКАН?

БИЛИМ ЮРТИГА МАРҲАМАТ

Мамлакатимиз ёшларига касб танлаш бўйича жуда катта имкониятлар берилган. Касбларнинг номини санаб ўтишнинг иложи йўқ. Аммо, уларнинг орасида Ватан ҳимоячиси касби энг олийжаноб ва шарафли ҳисобланади. Бу касбнинг биринчи вакиллари эса Совет офицерларидир.

Қуйида эълон қилинаётган мақолада ҳарбий қурувчилик касби ва ҳарбий-инженерлар тайёрлайдиган билим юрти ҳақида ҳикоя қилинади.

Армия ва флот жангчиларининг жанговор тайёргарлигини ошириш, яшаш ва турмуш шароитини яхшилаш борасида Совет Қуролли Кучларининг ҳарбий қурувчилик қисмларига қатор масъулиятли вазифалар юкланган.

Халқ орасида бу қисмларни кўп ҳолда бунёдкорлик қўшинлари деб аташади. Уларнинг меҳнати туфайли қўшинларнинг жанговор тайёргарлиги юксалади. Улар мамлакатимизда капитал қурилиш программасини амалга ошириш га ҳам салмоқли ҳисса қўшиб келишмоқда.

Агар Москвага бориб қолгудек бўлсангиз дарё соҳилига жойлашган Фрунзе районидаги 15 қаватли уйлардан иборат ансамбль, СССР Қуролли Кучлари Марказий музейи ва Грехов номидаги бадиий студия жойлашган ойна ва бетондан қурилган ноёб иншоот, Хорошевский шоссесидаги «Красная Звезда» газетаси нашриёти жойлашган комплекс, Марказий Армия спорт клуби иншоотларига назар ташланг. Бу объектларнинг ҳаммасини ҳарбий қурувчилар бунёд этишган.

Биринчи Шереметьево аэропорти, Фрунзе номидаги Академия ва ҳарбий тарих институти бинолари, Звёздний шаҳарчаси, Москванинг турли районларидаги турар жой биноларини ҳам ана шулар қаторига қўшиш мумкин. Ҳарбий қурувчилар шунингдек «Олимпиада — 80» объектларини бунёд этишда ҳам актив иштирок этганлар.

Фан ва техниканинг сўнгги ютуқлари, замонавий технология, энг юксак унумли машина ва механизмлар, прогрессив материал ва конструкциялар асосида ишлаётган замонавий ҳарбий қурилиш бу соҳада кенг ва чуқур билимга эга бўлишни талаб этади. Шу боисдан ҳам ҳарбий қурувчиларнинг орасида инженерлик билимига эга бўлган офицерларни кўплиги таажжубли ҳол эмас.

Ленинграддаги Армия генерали А. Н. Комаровский номидаги Қизил Байроқли олий ҳарбий инженер қурувчилар билим юрти Мудофаа Министрлиги қурилишлари учун ҳарбий инженерлар етказиб бераётган етакчи олий билим юрти ҳисобланади. Билим юртида ўқиш муддати беш йил. Ана шу муддат давомида курсантлар ғоявий жиҳатдан чиниқишади, чуқур сиёсий, ҳарбий билим олишади. Мутахассислиги бўйича касб кўникмасини шакллантирадилар. Бўлажак жангчиларни ўқитиш ва тарбиялаш бўйича амалий кўникма ҳосил қилишади. Интизомни, гражданлик бурчи ва юксак маданиятни чуқур ҳис қилиш бўйича чиниқиш мактабини ўташади. Билим юртини тугатганларга инженер-лейтенант ҳарбий унвони берилади ва уларга умумиттифоқ миқёсидаги инженер диплом ва кўкракка тақиладиган нишон топширилади.

Замонавий ўқув базаси курсантларни ўқитиш ва тарбиялашни юксак даражада олиб боришга имкон бермоқда. Бу ердаги тарбия ишлари мунтазам тўлдириб ва такомиллаштириб борилмоқда.

Билим юртида курсантларнинг ҳарбий-илмий жамияти ва курсантлар лойиҳа-конструкторлик бюроси жуда катта обрўга эга. Ҳар йили курсантларнинг энг яхши ишлари ҳар хил кўргазмаларда намойиш этилади. Кейинги йилларда билим юртининг курсантлари Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари Виставкасининг ўнга яқин диплом ва бир неча олтин, кумуш ва бронза медалларини олишга муяссар бўлишди.

Билим юртининг битирувчилари мамлакатимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларида муваффақиятли меҳнат қилишяпти. Уларнинг орасида Ленин ва Давлат мукофотининг лауреатлари, РСФСРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоблари, хизмат кўрсатган қурувчилар, профессор ва доцентлар, докторлар ва фан кандидатлари бор. Билим юртининг кўпгина битирувчилари ҳукумат мукофотига сазовор бўлишган, генерал бўлиб етишишган. Ҳозирги кунда бу ерда билим олаётганлар орасида мамлакатимизнинг барча республикаларидан келган йигитлар бор. Шунингдек, бу ерда Ўзбекистондан келган ёшлар ҳам таълим олишмоқда. Уларнинг орасида Тошкентдаги техникумлар ва ўрта мактабларни битирганлар ҳам бор. Жумладан, ака-ука Николай ва Игорь Тазовлар Тошкентдаги темир-йўл транспорти техникумини битиришган. Владимир Акчурин, Андрей Даневич, Константин Гвозденко, Александр Коба, Алексей Кудрявцев, Алишер Ҳасановлар Тошкентдаги ўрта мактабларни битирганларидан кейин билим юртига келишган.

Билим юрти техникум ва ўрта мактаб битирувчиларини ўқишга таклиф этади. Ҳарбий инженер-қурувчилик касби ижодий, яратувчилик касби ҳисобланади. У ихлоси баланд ва ташаббускор, Совет халқига хизмат қилишга муносиб бўлган йигитларни кутмоқда.

Билим юртига қабул қилиш шартлари билан ҳарбий комиссариатларда танишиш мумкин. Ёки қуйидаги адресга мурожаат қилсангиз ҳам бўлади: 191185, Ленинград шаҳри, 185-уй, Ленинград олий ҳарбий инженер қурувчилар билим юрти.

М. УРУШЕВ,
доцент, техника фанлари кандидати, инженер-полковник.

МАШҚДА ҚИЙИН БЎЛСА...

Тошкент олий умумқўшин командирлари билим юртининг ҳар бир курсантидан қаерда таълим олаётганини сўрасангиз: «Тошкент Ленин билим юртида!» деб жавоб беради.

Офицер кадрлар тайёрлашнинг бу кекса билим ўчоғини битириб чиққанлар Колчакка ва босмачиларга қарши жангларда қатнашганлар. Тошкентдаги контрреволюцион исённи бостиришда иштирок этганлар. Уларнинг зафарлари Туркистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун кураш тарихи солномасига зарҳал ҳарфлар билан ёзиб қўйилган. Билим юрти Улуғ Ватан уруши йилларида фронт учун офицер кадрлар тайёрлашга салмоқли ҳисса қўшгани учун ҳукуматимизнинг юксак мукофотига сазовор бўлди. 1943 йил 30 август куни у Қизил Юлдуз ордени билан тақдирланди. Билим юртини битириб чиққан 47 киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди. Улар орасида генерал-лейтенант Д. Ковешников, оддий солдат Қўчқор Турдиев, капитан Т. Ивановский, разведкачи В. Карпов ва бошқа кўпгина кишилар бор. Бугунги кунда курсантлар ленинчи кекса авлоднинг шонли ишларини муносиб давом эттиришга интилмоқдалар. Ўқув полигонларида, аудиторияларда улар командирлик маҳоратини ўрганмоқдалар, офицерликка шайланмоқдалар.

Улар орасида ВЛКСМ XIX съезди делегати Игорь Литвиненко, Ленин стипендиати Андрей Куркин, батальон комсомол комитетининг секретари Андрей Орловлар борки, курсантлар уларга тенглашишга интилмоқдалар. Ғалаба қозонишнинг сирларини бугунги кунда билим юртида мамлакатимизнинг 30 миллат вакиллари ўрганмоқдалар. Улар Тошкент ёшлари ўртасида катта ҳарбий-ватанпарварлик ишлари олиб боришяпти, корхона ва муассаса меҳнаткашлари билан мунтазам учрашувлар ўтказишяпти.

Билим юрти қошидаги ёшлар ҳарбий-ватанпарварлик мактаби юқори синф ўқувчилари ўртасида катта обрў қозонган. Унда йигитлар ҳарбий иш асосларини ўрганмоқдалар, армия хизматига ўзларини тайёрламоқдалар. Уларнинг кўплари кейинчалик билим юртига ўқишга киришяпти.

В. ЗОЛОТУХИН,
катта лейтенант.

СУРАТДА: она юртига. М. Штейн фотоси.

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

Чирчиқ бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинатининг рационализатори Т. Югай бетон қоришмасини девор панеллари қолипига бир текисда солиш имконини берадиган мосламани ясади. Янгилик ниҳоятда самарали бўлиб чиқди. Шу туфайли корхонада бир йил мобайнида ўн беш тонна цемент ва 50 тонна қум тежалди. Цех бошлиғи А. Ермоленконинг таклифига биноан эса кассета қурилмаларида гидравлик қисқичлар конструкцияси ўзгартирилди. Бунинг эвазига тўққиз минг сўмликдан ортиқ ёнилғи-мойлаш материаллари тежалди. Бу йил рационализаторлар 170 минг сўмни тежаш ниятидадирлар.

* * *

Самарқанд область маҳаллий саноат бошқармасига қарашли Улуғбек номли фабрика филиали дастлабки маҳсулот — миллий кўйлаклар ва чойшаблар тикиб чиқарди. Бу филиал олис Қўшработ райони марказида қурилган. Бош корхонада тажрибали чеварлар қўлида маҳорат ўрганган ёш тикувчилар шу йилнинг ўзидаёқ юз минг сўмлик буюм тикиб чиқаришни мўлжалламоқдалар. Бу филиал Самарқанд область маҳалллий саноат бошқармасининг ўн биринчи филиалидир. Қишлоқ корхоналари йилига 3,4 миллион сўмлик турли хил халқ истеъмол моллари ишлаб чиқармоқда.

* * *

Бухоро тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси фабрикалари чиқараётган моллар тури анча кўпайди. Янги маҳсулотлар орасида диванга қўйиладиган диван ёстиқчалари, харидоргир турли гиламчалар, нимчалар бор. Бу буюмларнинг ҳаммаси ишлаб чиқариш чиқитларидан — газлама бичилганда қоладиган қийтиқлардан тикилмоқда.

* * *

Таллимаржон сунъий денгизидан пўлат қувурлар орқали Қўриқ боғдорчилик-узумчилик совхозига ичимлик сув келди. Қудратли насос станциялари ҳар секундда 2,4 кубометр сувни чиқариб бермоқда. Узунлиги 29,7 километрга борадиган водопроводнинг биринчи навбати фойдаланишга топширилди. Қум ва қумтепалар оралаб қувурлар Нишон район марказига келтирилди. Бу ердан пўлат трасса Бешкентгача давом эттирилади.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

НОЁБ ТОПИЛМА

Яқин-яқингача тарихчилар Европа қурилиши тажрибасида пештоқ қуриш қадимги римликлар томонидан келтирилган деб ҳисоблашар эди. Бинокорлик санъатида кенг қўлланилган бу усул иморатларнинг кўркамлигини оширар, йўғон устунлар кўтариб турган пештоқ ташқи кўринишдан оғир туюларди.

Стивенс Миллер бошчилигидаги археологлар Грециянинг Немея деган районида қазишмалар чоғида стадион майдони остида туннель борлигини аниқлашди. Милоддан илгари IV асрда қурилган бу ноёб иншоот кўринишдан кийим-бош ечиб кийиладиган жой вазифасини ўтаган. Туннель деворларида спортчиларнинг номлари ёзилган. Бу номлар милодгача бўлган 320 йилга мансуб турли тарихий ҳужжатларда ҳам қайд этилган.

Шу вақтларгача Шарқ меъморчилигида қўлланадиган бу хилдаги гумбазсимон том кимлар томонидан қурилган экан? Мантиқан олганда Искандар Зулқарнайн даврида Эронга кириб қолган тош терувчилар бу ерда арк қурилишини ўрганишгани эҳтимолга яқин. Зеро, бундай иншоотлар ўша узоқ даврларга хосдир.

ГРЕЦИЯ. Афина Акрополидаги Афина Парфенос — Парфенон эҳроми улуғвор гўзаллиги билан жаҳондаги кўпчилик туристларнинг эътиборини ўзига тортиб келмоқда. Қадимги грек ёдгорлиги эрамиздан олдинги V асрда барпо этилган. Греция ҳукумати Парфенонни авайлаб сақлашга катта эътибор беряпти.

АДН—ТАСС фотоси.

ЭСКИРГАН ШИНАДАН... ФОЙДА

Статистика маълумотларига қараганда Чехословакияда ҳар йили 6 минг тоннага яқин эскирган автомобиль шиналари тўпланади. Йил сайин бу миқдор ортиб боряпти. 1990 йилга келиб эса мамлакат йўлларида беш миллиондан ортиқ автомашиналар қатнаши кўзда тутиляпти. Шунинг учун ҳам протекторларни қайта ишлаш заводлари ишлаб чиқариш қувватини тобора ошириб боряпти. Фақат шу беш йилликда (1981 — 1985 йил) улар 10,5 миллион автомашинага қайта «ҳаёт» бағишлашади.

Бироқ шиналар қанча қайта янгиланмасин вақт ўтиши билан уларни ташлаб юборишга тўғри келади. Хўш, бу чиқинди шиналардан ишлаб чиқаришда фойдаланиш мумкинми? Славакиядаги «Ладце» цемент заводининг комплекс рационализаторлик бригадаси аъзолари ана шу масалани тўла тўкис ҳал этишди. Бу ерда қуйидаги эксперимент ўтказилди. Цемент қуйиш натижасида ҳосил бўлган тахминан 10 процент суюқ ёқилғи эскирган шина билан алмаштирилди. Янгиликни ишлаб чиқишда рационализаторларга Брно қурилиш материаллари илмий-тадқиқот институти ва Бeховицадаги ёнилғи илмий-тадқиқот институтларининг олимлари яқиндан ёрдам бердилар. Тадқиқотлар натижасига кўра ёнилғи сифатида фойдаланилган эски шиналар цемент сифатига ва атроф-муҳитга ҳеч қандай зарарли таъсир кўрсатмас экан. Олимлар ва корхона мутахассисларининг биргаликдаги ҳисоб-китобларига кўра, бу янгиликнинг ишлаб чиқаришга жорий этилиши завод учун ҳар йили тахминан 5,5 минг тонна ёнилғини иқтисод қилиш имконини берар экан.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

Бухарестдаги стоматология клиникасида антиқа тиш чўткаси яратилди. Чўткага миттигина душ ўрнатилган бўлиб, унда оқаётган сув тиш орасига кириб қолган овқат қолдиқларини чиқариб ташлайди ва милкни массаж қилади. Бу оддий чўткага нисбатан анчагина қулай. Ҳозир мутахассислар оғиз бўшлиғини дезинфекцияловчи ва хушбўй этувчи пепаратларни шу чўткадаги сувга қандай аралаштириш мумкинлиги устида иш олиб боришмоқда.

* * *

Ўқишнинг кечи йўқ экан. Тайланд пойтахтида яшовчи 82 ёшли Ват Чутапа Таммасат университетининг социология факультетини тугатиб диплом олди. У бундан 67 йил илгари ҳам студент бўлганди. Ўшанда биринчи жаҳон уруши бошланиб уни денгиз флоти хизматига юборишганди.

Шундан кейин Ват савдо ишлари билан шуғулланиб охири университетда ўқишга қарор қилди. Мана, у университетни битириб чиқди. Аммо уни қаерга ишга олишаркин? Ҳозирча ана шу муаммо ечилгани йўқ.

* * *

Япониялик Садао Саката Жанубий ва Шимолий Американи мотоциклда кесиб ўтишни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. У Жанубий Аргентинанинг оловли ер оролидаги Ушуая шаҳридан жўнаб тўққиз ойдан кейин Канаданинг Шимолий қутб доираси нариёғида жойлашган Инувик шаҳрига етиб бориш ниятидадир.

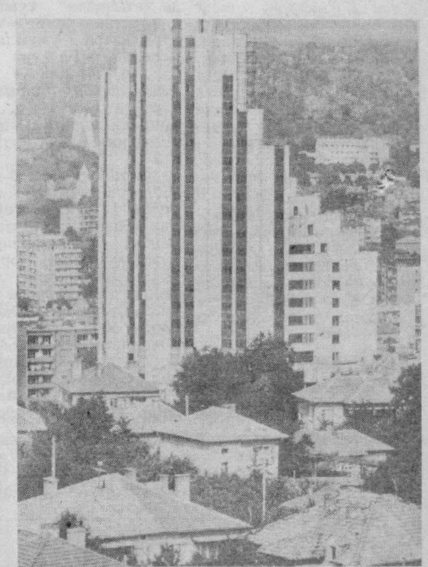

БОЛГАРИЯ. Разград шаҳридаги янги меҳмонхона республикада туризмни янада ривожлантириш йўлида қўйилган янги қадам бўлади.

БТА—ТАСС фотоси.

ЯХШИ ЯКУНЛАР

ХАНОЙ. ТАСС мухбири А. Минеев хабар қилади: бу ерда бўлиб ўтган республика кенгашида ўтган йилги Вьетнам қишлоқ хўжалигини ривожлантириш якунлари чиқарилди. Кенгаш қатнашчилари ҳозирги вақтда сифат жиҳатидан жонли ижобий тенденциялар Вьетнам қишлоғининг ҳамма жойида намоён бўлганлигини уқтириб ўтдилар. Бунга эса аввало ВКП V съезди ва ВКП Марказий Комитети пленумлари белгилаб берган планларнинг муваффақиятли бажарилганлиги ёрдам берди.

Тугалланган қишлоқ хўжалик йилида шолига айлантириб ҳисоблаганда озиқ-овқат маҳсулотлари етиштириш ялпи ҳажми мамлакат бутун тарихидаги энг юқори даражага етди. — 16.590 минг тоннани ташкил этди. Ўсиш суръатлари ҳам рекордли бўлди. Масалан, шоли бир йил аввалдагига қараганда 1.750 минг тонна кўп йиғиштириб олинди. Озиқ-овқат маҳсулотларини давлат йўли билан харид қилиш ҳам анча кўпайиб уч миллион тоннага етди.

Шолининг серҳосил навларини етиштириш юзасидан ихтисослашган йирик районлар барпо этиш ВКП V съездида қабул қилинган йўл-йўриқларнинг тўғри эканлигини ҳаёт тасдиқлади. Бу районлар Вьетнамнинг жанубида уч мартадан кўпроқ ҳосил йиғиштириб олдилар.

Мамлакат чорвадорлари ҳам зўр ғайрат билан меҳнат қилдилар.

Шарқ юлдузи

ФЕВРАЛЬ СОНИДА

Журналнинг февраль ойи сони босмадан чиқди. У Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати шоир Муҳаммад Алининг туркум шеърлари билан очилади. Нурали Қобулнинг «Яшаш учун кечикма» номли янги қиссаси, Одил Ёқубовнинг «Кўҳна дунё»» романи охири, Ю. Вологиннинг «Куй» ҳикояси, шоир Эркин Воҳидовнинг шеъри ҳам ушбу сондан ўрин олган.

«Дўстлик гулдастаси» рубрикаси остида Ўзбекистонда яшаб ижод қилаётган турли қардош тилларда ижод қилувчи О. Лебединская, Д. Угай, Р. Ҳафизова, М. Аблялимларнинг янги шеърлари эълон қилинган. Журналхонлар Ш. Дадашнинг «Фидоий» балладаси, Сталинград мудофаасининг 40 йиллиги муносабати билан А. Асилов очерки билан ҳам танишадилар. Журналда «Навоийхонлик», Ғ. Ғуломнинг 80 йиллиги олдидан, шунингдек, очерк, танқид ва адабиётшунослик, тақризлар, «Гулқайчи», «Бизнинг календарь» рубрикалар остида ҳам ранг-баранг материаллар берилган.

СТАЛИНГРАД ОСТОНАЛАРИДА ҚОЗОНИЛГАН ҒАЛАБАНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА

Асад АСИЛОВ

ВАТАН УЧУН ЖАНГГА КИРГАНЛАР

Ғира-шира тонг пайти эди. Ҳамқишлоқлар Охун Мирраимов, Абдуолим Исоқов, Хайриддин Хонтоевлар артиллериядан гувиллатиб ўқ узиб туришарди. Қорамағиз юзли, девқомат Охун Мирраимов айни етилган, кучқудратга тўлган ёшда эди. У кўнгли очиқ йигит бўлиб, ўртоқлари Охун дов деб чақиришарди. Бу йигитнинг ота-боболари, акалари ҳам олижаноб, танти, кураги ерга тегмаган полвонлар сифатида танилган эди. Хайриддин Хонтоев эса забардастликда Охун довдан қолишмайди. Иккаласи ҳам мўйлов қўйиб юборган. Уч оғайни ботирларга тасодифан йўлиқиб қолган бир қанча душман, қўлида қуроли турганини ҳам унутиб, дарҳол таслим бўлган эканлар.

— Абдуолим, қарачи, кимдир биз томон келяпти шекилли, — деди Охун дов ўқ узишда давом этиб. Ҳақиқатан ҳам ариқ ичи бўйлаб, сув кечиб келаётган шарпа кўринди. Ҳар эҳтимолга қарши артиллериячилар хушёр бўлиб туришди. Букчайганча ғарибона қиёфада келаётган кимса йигитлар яқинига етганда бош кўтариб қаради.

— Ие, Мўмин, сенмисан?! — ҳайратдан қотиб қолди Охун дов.

— Тоға! Тоғажон!!!

— Жияним! Сенга нима бўлди, яраланиб қолдингми, жигарим?!

— Елкам...

Тоғасининг кенг кўксига бошини қўйган Мўминнинг елкалари сезилар-сезилмас титради. Тоға-жиян бир-бирининг дийдорига тўйгандек бўлишди. Лекин зум ўтмай Охун дов:

— Бу нимаси, йиғлаяпсанми? Йиғи бизларга ярашмайди, жиян — деди зардалироқ товушда.

Йиғлаганим йўқ, йиғламайман, тоға. Сизни кўриб... — бошини кўтарди дарҳол ўзини тутиб олган Мўмин.

— Баракалла, манави бошқа гап. Биз йиғламаймиз, фашист-газандаларини йиғлатамиз! — Охун дов гурзидек ўнг муштини душман сари ўқталди. — Сира кўнглингни чўктирма жиян, сен ёлғиз эмассан, ёнингда мана, биз — ҳамқишлоқларинг бор, халқ бор, Ватан бор! — у залворли чап мушти билан ўзининг забардаст кўкрагига гурсиллатиб уриб қўйди.

— Покиза тупроғимизга нопок қадамларини босган аблаҳларнинг харом тумшуқларини эзиб қўямиз, шармандаю шармисор этиб, Сталинграддан қувиб чиқарамиз. Сен бор, яхшилаб даволаниб қайт, жиян...

— Уйдан хат олдим, отам ҳам фронтда экан, — деди Мўмин ҳамқишлоқлари билан хайрлашаётиб.

— Ана, кўрдингми, балки ҳали Салом акамга ҳам йўлиқиб қолармиз, омон бўл, жиян, — деб қолди Охун дов.

Бу учрашувдан сўнг Мўминнинг яраси ҳам кўзига кўринмай қолди. У тезроқ фронтга қайтиш, қадрдонлари қаторида бўлишни истарди. Ниҳоят ўша кун ҳам етиб келди. Бу кун фақат Мўмин Саломовнинг эмас, душманга қарши жанг қилаётган бутун совет кишиларининг, ер юзидаги жами тинчликсевар инсониятнинг қалбига қувонч, душманнинг қора юрагига эса битмас-туганмас кулфат солди. Худди шу куни, 1942 йил 19 ноябрда Сталинград учун жанг қилаётган совет Қуролли Кучларининг Жануби-ғарбий фронт ва Дон фронтининг ўнг қанот қўшинлари душманга қарши ҳужум бошлаган эдилар. Шу воқеадан бир кун ўтгач, Сталинград фронти қўшинлари ҳам немис-фашист босқинчилари сафларини ёриб ўтдилар. Жангчиларимиз чексиз ғазаб, ўч-интиқом оташида ёниб борарди. Шу қудратли сафдаги Мўмин Саломов энди моҳир пулёмётчи, қўрқмас, хушёр жангчи бўлиб етишганди.

Аввалги мавқеини тиклаб олиш учун душман қайта-қайта уринар, кеча-кундуз тинчимасди. Ана шу ҳаёт-мамот жангларида Мўмин фашистларни кўп марта доғда қолдирди. У бостириб келаётган фашист галаларининг додини бериб қийратар, дарҳол пистирмага чекинар, «тутқич бермас қасоскор»га айланганди. Босқинчилар оёғида топталган еримиз, вайрон қилинган шаҳар-қишлоқларимиз, минг хил азобларга солиниб қатл этилган жигарбандларимиз ҳаққи-ҳурмати Мўминни қасоскор бўлишга даъват этарди. «Сталинград остонасида ва бошқа фронтларда душманга қарата узилган ҳар бир ўқ бизларни қувонтирмоқда, — деб ёзганди ўз фарзандларига Ўзбекистон меҳнаткашлари. — Ватан учун, Озодлик учун жонни тикиб жанг қилинглар! Ортингизда мустаҳкам қоя сингари биз турибмиз — бутун ўзбек халқи, аёллар ва эркаклар, кексалар ва болалар...»

Бу мактубни ўқиган Мўминнинг кўз олдида

меҳрибон онаси—Ирис опа, укалари, сўлим қишлоғи, унинг бой ва кўркам далалари, боғ-роғлари бир-бир ўтди. «Агар босқинчи ғолиб келса борми, бутун эл қирғин қилинади, хўрланади, гўзал юрт вайрон бўлади. Йўқ, бунга асло йўл қўйиб бўлмайди. Ўлсак ўламизки, бир қадам ҳам ортга чекинмаймиз! Ватан учун жон фидо бўлсин!» Биргина Мўминнинг эмас, Сталинград фронтида жон олиб-жон бераётган ҳар бир совет кишисининг қалбини забт этган ҳукм шу эди. Ватан ва қалб даъвати уларни шу жанговар йўлга отлантирганди. Натижада қўшинларимиз 1942 йил 23 ноябрь куни Калач шаҳрини озод қилдилар. Калач учун олиб борилган жангларда пулемётчи Саломовнинг ҳам жуда катта ҳиссаси бўлди. Бу шаҳар қўлга киритилгунча, у босқинчиларнинг озмунчасини қириб ташладими! Бу пулемётни «тинчитиш» йўлидаги душманнинг ҳамма жойидаги ҳаракатлари зое кетарди. Мўминни мўлжаллаб узилган снарядлар нуқул бошқа ерда портларди. Чунки Мўмин энди хушёр ва эҳтиёткор, тажрибали пулемётчи эди.

Калач шаҳрининг озод этилиши Мўмин Саломов, умуман совет кишилари учун навбатдаги катта тантана бўлди. Шу куни Жанубий-Ғарбий фронтнинг 4-танк корпуси қўшинлари Сталинград фронтининг 4-механизациялаштирилган корпуси қўшинлари билан бирлашдилар. Натижада фашистлар Германиясининг 6-артиллерия ва 4-танк армияларининг асосий кучлари ўровда қолди. Дон ва Волга оралиғидаги бу қуршовда душманнинг минглаб танк, тўп, пулемёт ва бошқа қурол-аслахалари, 330 минг солдат ва офицерлари бор эди. Фашистлар Германияси учун бу катта зарба бўлиб, улар умид қилган режаларни йўққа чиқарганди. Шу туфайли душман, қуршовидагиларни қутқариш мақсадида, 12 декабрь куни жуда катта куч билан ҳужумга ўтди. Улар қанчадан-қанча қурбонлар бериб, юз километрча ичкарида ўров ҳалқасида қолган армияси сари 40 километрча силжишга муваффақ бўлдилар, бироқ Мўмин Саломов каби ватанпарварларнинг қаттиқ зарбасига учраб тақа-тақ тўхтаб қолдилар.

— Фашист газандалари ўзларини юз хил ҳунарга солиб ҳужумга ўтардилар, — деб ўша кунларни эслайди Мўмин ака, — улар ҳар хил ваъда-ю, дўқ-пўписалар битилган варақаларни самолётлар орқали ёғдиришар, ўғри мушуклар сингари пусиб келишар ёки: «Рус, таслим бўл!» деб ўдағайлаб, телбаларча ҳужумга ўтишар, ҳар қандай вазиятда ҳам қаттиқ зарба еб қочишга мажбур бўлишарди. «Гитлерчиларнинг ўровдагилар сари яқинлашган қисмларини қарши ҳужумга ўтган Сталинград фронти қўшинлари 200 — 250 километр нарига улоқтириб ташладилар. Худди шу қувончли кунларнинг бирида — 1942 йил 31 декабрда пулемётини сайратиб турган Мўмин Саломовни душман снайпери нишонга олди. Жангчилар ўз пулемётчисига суяниб қолишганди. Унинг мадади билан жангга киришарди, олға боришарди. Мўминни ўққа чап берувчи абжир йигит, деб таърифлашарди. Кутилмаганда рўй берган бу фалокат уларнинг душманга бўлган нафратини ўн чандон ошириб юборди.

— Сен госпиталдан тезроқ қайт, акс ҳолда, Берлинни олганимизни кўрмай қоласан —деб қолишди унинг сафдошлари. Шундай кунда сафдан чиқиб қолиш Мўминга алам қилар, қуршовдагиларни йўқ қилиш, мамлакатимиздан газандаларнинг нопок изларини супуриб ташлаш ва ниҳоят, фашистни ўз уясида янчиш ниятида эди. «Барибир қайтиб келаман, ўлмасам, шу ниятларимга етаман...»

Мўминни сафдан чиқаргани билан душман омонлик топмади. Олий Бош қўмондонлик Ставкаси буйруғига биноан 1943 йилнинг январида совет қўшинлари ўровдагиларни йўқ қилиш, босқинчиларни мамлакатимиздан бутунлай қувиб чиқариш учун қаттиқ жанг бошладилар...

Сталинград жангида мислсиз жасорат кўрсатган 108 кишига Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. Лекин бу орден ва медалларнинг анчаси ўз эгаларининг кўкрагини безай олмади. Ватан мудофааси йўлида жонларини фидо қилган Мамай қўрғони мудофаачилари, душманнинг 9 танкини портлатган И. М. Каплунов, кўкси билан душман дзоти оғзини ёпган пулемётчи Н. Ф. Сердюков каби Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ҳам Сталинград мудофаасида Мўмин Саломов билан ёнма-ён жанг қилиб туриб ҳалок бўлдилар. Тақдирланганлар рўйхатида Мўмин Саломов, унинг тоғаси Охун Мирраимов, Охун довнинг сафдошлари Хайриддин Хонтоев, Абдуолим Исҳоқовларнинг номлари ҳам бор. Моҳир пулемётчи Саломов, ўзи истаганидек, даволаниб, яна сафга қайтди ва душманни тутдек тўкиб, олға бораверди. Брянск учун бўлган жангларда у учинчи марта яраланди, соғайиб, аввалгидан ҳам қаттиқроқ шиддат билан жангларга кирди. Унинг нияти — душманни ўз уясида йўқ қилиш эди, шунга эришди. Бу ният биргина Мўминнинг эмас, ҳамма қасоскорларнинг кўнглида бор гап эди. Ўзгаларга чоҳ қазиган душман шу чоҳга ўзи йиқилди. Ҳақ иш ўз жойида қарор топди.

Мўмин Саломов жанглардаги жасоратлари учун бир эмас, бир неча бор тақдирланганди. Турли сабабларга кўра, баъзи орденлар ўз вақтида эгасига етиб бормади. Мўмин Саломов эса бу ишнинг ортидан юрмади. Муҳими —душманни йўқ қилдик, қолган масалалар муҳим эмас, деб ҳисобларди, у. Лекин, ҳаёт қуролдош дўстлари, командирлари унутмаган эканлар матбуотларда чиқишди, мактублар ёзишди, қидириб, ҳужжатларини топишди. Ниҳоят, орденлар ўз эгаси қўлига етиб келди. Энди Мўмин Саломов «Шуҳрат» орденининг тўла кавалери, яна қанча медаллар...

Фахрий ветеран республикамиз бўйлаб учрашувлар, тантаналарда иштирок этади, у иззат-ҳурматда. Бултур, Ғалаба куни арафасида Мўмин Саломов, жанговар қуролдошлари билан биргаликда, республикамиз пойтахти —, Тошкентга таклиф этилди. Республикамиз Компартияси Марказий Комитетида уруш ветеранлари билан учрашув бўлди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Шароф Рашидович Рашидов уларни қабул қилди.

Жанглардаги жасоратлари, ҳар қанча таҳсинларга лойиқ ҳаёти ҳақида сўраб, Мўмин Саломовнинг ўзидан бирор маълумот олиш қийин. «Мана булардан кўра қолинг», деб ноёб маълумотли ҳужжатларни қўлингизга тутқазади .Сабаби, у халқимиз бошига тушган ёмон кунларни эслагиси келмайди, аслида ҳам Мўмин ака ўта камсуқум, камтар инсон. «Мен уруш қатнашчисиман», деган гапни бирон марта айтган эмас. Район ҳарбий комиссариатидагилар ошкор қилгунларигача қадар Мўмин ака «Шуҳрат» орденининг тўла кавалери эканлиги ҳақида ҳеч ким билмасди. Уруш ҳақида гап кетса у изтироб билан: «Ишқилиб, бундан кейин тинчлик бўлсин-да!» деб қўяди, холос. Турли соҳаларда ишлаётган ўғиллари Абдурашид, Абдужалил, Абдулазизлар, ҳарбий хизматта ҳозирлик кўраётган Абдураҳим, қизлари, невараларининг тинчлигини кўзлайди у.

Ахир Мўмин ака, беш йиллик хизмати (1942—1947) давомида майиб бўлган ёшлар, гўдакларни озмунча учратдими!

* * *

Тўнғич ўғли ортидан урушга жўнаган жафокаш Салом ота 1944 йилгача фашистларга қарши жанг қилиб Житомирда оғир яраланди ва уйига қайтарилди (Урушдан сўнг анча йил ўтгач вафот этди). Мўмин Саломов билан бир сафда Сталинград ҳимоясида қатнашган ҳамқишлоқлар Охун Мирраимов, Абдуолим Исоқов, Хайриддин Хонтоевлар ҳозир ҳаёт. Фронтдошлар вақти-вақти билан учрашиб, суҳбатлашиб туришади.

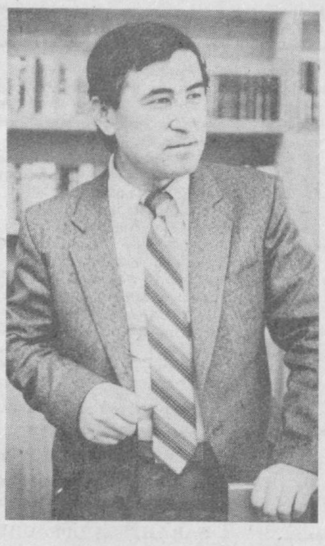

МАНГУЛИК НАФАС

(ҲАМИД ОЛИМЖОН ХОТИРАСИ).

Машъум ҳалокатга учради шоир,
Изтироб ичида тўлғанди қалблар!
Шоир ётар, нафас олиши оғир,
Сўз демас, демоққа қодирмас
лаблар...
Изтироб ичида тўлғанди қалблар.
Чақиндай келади ғамдийда ёри,
Нафаси оғзига тиқилар оғир:
«Мен қаерда эдим, соҳибқароримм,
Нега бўлолмадим ёнингда, ахир!»
Нафаси оғзига тиқилар оғир...
Оҳ!.. Шоир дунёдан юмаётир кўз,
Суюкли ёридан бўлмоқда жудо,
Қолмоқда қанчалар айтилмаган сўз!
Кўзлардан ёғилар унсиз бир нидо...
Суюкли ёридан бўлмоқда жудо...
«Дилбарим, кел...» — деди шоир
бемажол,
Меҳрибон дилдори эгилди аста.
Ёнма-ён турарди кечмиш—истиқбол,
Қўшилишиб кетди шунда нафаслар.
Меҳрибон дилдори эгилди аста...
«Бас! — деди. — Нафасинг менга
кифоя!
Мен энди, Зулфиям, ўлмайман асло
Энди умримизга йўқдир ниҳоя,
Замонлар, замонлар тургунича то
Мен энди, Зулфиям, ўлмайман асло!»
Масиҳо нафасли суюкли дилдор
Қалбида то ҳануз жаранг берар сас.
«Ўлмайман... Ўлмайман. Ўлмайман
зинҳор!..»

Мангу бўлиб қолди энг сўнгги
нафас...
Ер қалбида ҳануз жаранг берар сас.

* * *

Севган юрак —
Меҳрга ташна Ерга ўхшайди,
Ердай,
Туйғуси пинҳон,
Гупурганча яшайди
Кунга илҳақ майсадай
Ҳоксорлик ёр унга,
Мурувватга зорлигу
Интизорлик ёр унга...
Севилган қалб —
Ёғдулу осмонга ўхшайди,
Осмон каби
Ҳаволар ичра
Шодмон яшайди.
Хушдир унга мовийлик,
Коинот кенглиги ҳам,
Қувонч ила қайғунинг
Ошнолик, тенглиги ҳам...
Сен —
Ер ила Осмонни
Бирлаштиргувчи нурсен,
Осмон учун сурурсен,
Замин учун ғурурсен.
Билким, агар ғурурга
Қўша олсанг сурурни,
Дунёдаги энг бахтли
Комил инсон эрурсен!

Муҳаммад АЛИ

АЗИМ ДАРЁ БЎЙЛАРИДА

(ТЕРМИЗ —ҲАЙРАТОН КЎПРИГИ ҚУРИЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН).

Азим дарё бўйларида юрсам мен,
Кўнглим яшнар, дўстларимни
кўрсам мен.

Кўнглим яшнар, она тупроқ
яшнайди

Дўстларимга сара гуллар
терсам мен.
Бугун бунда олтин кўприк
яралди,

Яралганда савту садо таралди,
Олтин кўприк олтин камар мисоли
Азим дарё белларига ўралди.
Қўл беришди Самарқанду
Қандаҳор,

Бундай ажиб дўстлик гули
қайда бор!
Афғон эли дўст тилайди жаҳонда,
Дўстим дея, ўзбек айлар жон
нисор.

Муҳаббатдир икки дилнинг кўприги,
Дўстлик эрур икки элнинг кўприги.
Ёруғ жаҳон дўстларимга тенг
бўлсин,
Давлат эрур ёру дўстлар кўплиги.

• Бизнинг календарь

ВАСИЛИЙ ЖУКОВСКИЙ

Рус адабиётида романтизмнинг шаклланиб қарор топиши Василий Андреевич Жуковскийнинг ижоди билан боғлиқ. У 1783 йили бадавлат зодагон қўрғонида, тулалик катта ер эгаси А. И. Буниннинг никоҳсиз ўғли ҳамда турк асираси Солиҳа хонадонида туғилган. Шоир тутинган отаси, камбағал оқсуяк А. Г. Жуковскийнинг фамилиясини ўзига қабул қилса-да, асосий тарбия ва бошланғич маълумотни А. И. Бунинлар оиласида олган.

Дастлабки шеъри — «Қишлоқ қабристони»-да кўзга ташланган романтик руҳ унинг барча асарларида гоҳ у. гоҳ бу тарзда намоён бўлиб, бу хусусият шоирнинг ижодий маслагига айланган. Инсоннинг ички руҳий ҳолати ва халқ орзу-умидлари ёрқин ифодасини топган «Людмила», «Светлана», «Ахилл», «Вадим» сингари балладалари, ватанпарварлик ғоялари сингдирилган «Қўшиқчи» достони шу жиҳатдан аҳамиятлидир. Жуковский асарларига хос бўлган романтизмнинг асосий фазилати кўпроқ инсон шахси ва унинг ички олами бирлигининг уйғун ифода этилишида кўринади. Шоир фикрлар ҳаракати, туйғулар мавжини кўрсатиш орқали инсоннинг маънавий қиёфасини чизиб берган. Жуковскийнинг рус миллий адабиётида инсон маънавиятининг бундай тасвирини биринчилардан бўлиб қўллаши унинг бу адабиёт ривожидаги асосий хизмати бўлди. Ижодкорнинг «табиат ранглари»ни ўзига хос жилода акс эттирган шеърлари ҳам бу йўналишнинг сара намуналари сифатида ҳамиша жозибалидир. У, Гомернинг «Одиссея» достонини, Фирдавсийнинг «Шоҳнома» ва буюк ҳинд эпоси «Махабхарата» каби асарлардан парчаларни таржима қилиб, рус миллий адабиётининг бу соҳасига ҳам муносиб ҳисса қўшган. Шу боис ижодкорнинг туғилганига икки юз йил тўлиши адабий жамоатчилик томонидан кенг нишонламоқда.

УЧ ЙЎЛОВЧИ

Уч сафардош олисдан
қайтарди ўлкасига,
Ҳордиқ учун кирдилар
бир кампир кулбасига.
«Қабул эт, бошпана бер,
зим-зиё еру само,
Қайда ул гўзал санам!
Қаерда қизинг,момо!»
«Сизларни-ку оғринмай
қўноқ этурман бесўз,
Афсус, гўзал қизгинам
ҳаётдан юмди-да кўз».
Бурчакда хоч пойида липиллаб
ёнарди шам,
Тобут ичра ётарди ўшал
дилрабо санам.
Марҳуманинг ниқобин юзидан
олиб аста,
Биринчи қўноқ йигит шундай
деди дилхаста:
«Оҳ, барҳаёт бўлсайдинг.
ўлмасайдинг гар, жоним,
Шу дамдан бошлаб менинг
бўлур эдинг жононим».
Қиз чеҳрасин ёпаркан ул
иккинчи сафардош,
Аччиқ-аччиқ йиғлади, кўздан
оқиб қонли ёш:
«Оҳ, азизам, наҳотки ўлим
берди бизга панд,

Кўз очиб, сени девдим,
сенга эди кўнглим банд!»
Учинчи йигит суриб қиз
юзидан пардани,
Ўлик, қонсиз лабидан ўпди
қучиб мурдани:

«Мен сени севар эдим,
унутмасман умрбод,
У дунёю бу дунё меҳринг
қалбим ичра ёд!»

Жуманиёз ЖАББОРОВ таржимаси.

БОСҚИНЧИЛАРГА

Қаёнда қудратли ўшал зобитлар,
Заминни қақшатиб, этганлар талон!
Уларни бағрига олиб тобутлар,
Қаро тупроқ аро ётурлар ниҳон.
Такаббур зотларни унутгай олам,
Вақт улар қабридан ўчиргай мутлақ,
Энг сўнгги унвону исму ёдин ҳам,
Нопок сўзлари ҳам ўчгай муҳаққақ!

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Ш. ТОИРОВА: Фаррош бўлиб ишлайман ва 17 та хонани коридорн билан тозалайман. Айтингчи, 70 сўм маош оладиган фаррош неча квадрат метрни тозалаши керак?

Жавоб: Хоналар ва у ердаги барча жиҳозларни қўшганда 300 — 350 квадрат метр жой тозаланса 70 сўм маош олинади. Ишлаб чиқариш корхоналарида эса 500 — 550 квадрат метр очиқ жой тозаланса бунда ҳам 70 сўм ҳақ тўланади.

* * *

Ш. ЗОКИРОВА: Менда 12 хилли фломастер бор. Ярим йил тутмасимдан ёзмай қолди. Шаҳримизда ана шундай фломастерларга яна янги «ҳаёт» бағишлайдиган пунктлар борми?

Жавоб: Хатингиз билан шаҳар маиший хизмат кўрсатиш бошқармасидаги мутассади ўртоқларни таништирдик. Уларнинг редакциямизга маълум қилишларича олдин Карл Маркс кўчасидаги ТошМИ ва Низомий номидаги педагогика институти ёнида ҳар хил ручкаларга сиёҳ тўлдириб берадиган пунктлар бор эди. Аҳоли бу пунктларга деярли мурожаат этмади. Талаб кам бўлгани учун бундай пунктлар ёпиб қўйилди. Келажакда фломастерга янги «ҳаёт» бағишлайдиган пунктлар очиш кўзда тутиляпти.

* * *

И. КАРИМОВ: Чарм курткамни тузаттириш учун маиший хизмат кўрсатиш шаҳарчасидаги устахонага олиб борган эдим, у ердаги пункт ёпиб қўйилибди. Шундай устахона яна қаерда бор?

Жавоб: Сергелидаги савдо ярмаркаси ёнида 9 қаватли бино жойлашган. Ана шу турар жой биносининг биринчи қаватида ателье уйи бор. Бу ерда чармдан тикилган барча буюмлар ремонт қилиб берилади ва янги тиктириладиган буюмлар учун буюртмалар қабул қилинади.

* * *

А. ЗОҲИДОВ: Шаҳримизда эски китобларни муқовалаб берадиган жой бор деб эшитдим. Шу цех қаерда жойлашган?

Жавоб: «Сервис» фирмаси қошида махсус муқовалаш цехи аҳолига хизмат кўрсатмоқда. Бу цех Лисунов кўчаси 8-«а» уйда жойлашган.

* * *

А. ВАҲОБОВ: Менинг шахсий кутубхонам бор. Ана шу кутубхонадаги китобларга махсус штамп тайёрлатмоқчи эдим. Шундай штампларни қаерда тайёрлаб беришади?

Жавоб: Шаҳримизда штамп-гравюра устахонаси бор. У аҳолининг буюртмаси асосида штамплар тайёрлаб беради. Бу устахона Навоий кўчасидаги 30-уйнинг биринчи қаватида жойлашган бўлиб, 1,4,8-троллейбус, 7, 8, 11, 16-трамвайларда бориб, «Марказий телеграф» бекатида тушилади.

* * *

Ҳ. ТУЛАГАНОВА, А. АЮПОВ: Шаҳримизда айвонларга ром ўрнатиб берадиган махсус ремонт қурилиш ташкилоти бор деб эшитдик. Шунинг адресини берсангиз.

ЖАВОБ: Тимирязев кўчасидаги 20-уйда «Ташгорстройремонт» трестининг ремонт қурилиш бошқармаси жойлашган. Бу бошқарма хизматчилари айвонларга ромлар ўрнатиб беришади. Бу масалада тўлароқ маълумотга эга бўламан десангиз 35-08-05, 35-10-42 рақамли телефонларга қўнғироқ қилинг.

ХАЛҚАРО ТУРНИР ТОШКЕНТ

ЯНА УЧРАШГУНЧА, ХАЙР!

Футбол бўйича Халқаро ўсмирлар турнирининг ҳал қилувчи учрашувлари ҳамиша кескин вазиятда ўтади. СССРнинг биринчи ва РСФСР терма командалари Марказий «Пахтакор» стадионида турнир соврини учун беллашдилар. Бу сафар стадион томошабинлар билан лиқ тўлди. Шу боисдан ҳам футболчилар чиройли ва мазмунли ўйин кўрсатишга ҳаракат қилдилар. Учрашувнинг иккинчи минутидаёқ улар дарвозага тўп киритилишининг гувоҳи бўлишди. О. Назаренко бурчакдан тепган тўпга биринчи бўлиб В. Шмаров етиб борди ва уни дарвозага йўллади.

СССРнинг биринчи терма командаси муваффақиятга эришганига қарамасдан ҳужумни янада кучайтирди. Бироқ, россиялик футболчилар ҳам ўзларини йўқотиб қўйишмади. Улар, аксинча, суръатни пасайтириш билан вазиятни тенглаштиришга ҳаракат қилишди. Кўп ҳолларда майдоннинг марказида ҳаракат қилишди. Фақат 29-минутда рақибларининг жарима майдонида биринчи марта хавфли вазият яратдилар. Бироқ ҳал қилувчи дақиқада биринчи терма команданинг дарвозабони А. Подшивалов аниқ ҳаракат қилиб, хавфни бартараф этди.

Учрашувнинг иккинчи бўлимида яна тўп россиялик футболчиларнинг дарвозасига киритилди. Бу сафар О. Назаренко мўлжални аниқ нишонга олди.

Бу ҳал қилувчи учрашувда СССРнинг биринчи терма командаси футболчилари энг муҳим бўлган тезкорликка амал қилиш туфайли муваффақиятга эришдилар. Шуни ҳам айтиш керакки, улар техник жиҳатдан ҳам чиройли ўйин кўрсатишди. Россиялик футболчилар эса вазиятни тенглаштириш учун бор куч ва маҳоратларини ишга солишди. Бироқ, кучлар тенг эмас эди.

Шундай қилиб СССРнинг биринчи терма командаси олтинчи марта Халқаро ўсмирлар турнирининг ғолиби бўлди.

Майдон эгалари учинчи ўрин учун швециялик тенгдошлари билан беллашдилар. Айтиш керакки, учрашув республикамиз вакиллари учун нохуш бошланди. Швециялик футболчи Д. Еминовский дарвозани аниқ нишонга олди.

Муваффақият мезбонларнинг ишончларини оширди. Улар майдонда энди жуда аниқ ва енгил ҳаракат қила бошлашди. Е. Нафорснинг ҳаракатлари томошабинларга завқ бағишлади. Тўпни аниқ узатишда Л. Бориеро ўзини кўрсатди. Швеция терма командасининг тренери Л. Брусрем унинг отаси Лино Италиянинг «Милан» командаси шарафини ҳимоя қилаётганлигини айтган эди. Бу клуб Европадаги энг машҳур командалардан биридир. Лино отасининг изидан бормоқчи. Шу боисдан ҳам футбол сирларини иштиёқ билан ўрганмоқда.

Ўзбекистонлик футболчилар ҳам қараб туришмади. Улар катта ирода ва иштиёқ эвазига вазиятни тенглаштиришди. Тез-тез дарвозаларга ҳужум уюштирилди. Учрашувнинг ўрталарида тўп швециялик ҳимоячининг қўлига тегди. Судья В. Денихов дарҳол ўн бир метрлик белгини кўрсатди. З. Зирченко имкониятдан тўла фойдаланди. У мерганликда турнирда ғолиб чиқди. Унга махсус соврин топширилди.

Бу учрашувда ҳам ўрин тақдири сўнгги дақиқаларда ҳал бўлди. Ўйин тугашига беш минут қолганида мезбонларнинг дарвозасига ўн бир метрлик белгидан тўп киритилди. Шундай қилиб 2:1 ҳисобида ғолиб чиққан швециялик футболчилар турнирда учинчи ўринни эгалладилар.

Бешинчи ва олтинчи ўринлар учун ГДР ва Болгария командалари беллашишди. Улар жуда яхши ўйин кўрсатдилар. Шунга қарамай биринчи бўлимда ҳисоб очилмади. Иккинчи бўлимда эса ГДРлик С. Ферстер ва болгариялик И. Ларделар ўзларини кўрсатишди. Улар икки мартадан дарвозага тўп киритдилар. Учрашувдан сўнг ўн бир метрлик белгидан тўп тепишда омад болгариялик футболчиларга ёр бўлди —3:2.

Венгрия ва Польша командалари ўртасидаги учрашувда 0:1 ҳисоби қайд этилди.

СССРнинг иккинчи ва Украина терма командалари тўққизинчи ва ўнинчи ўринлар учун беллашдилар. Украиналик футболчилар ёш бўлишларига қарамасдан катта синовдан ўтишди. Улар СССРнинг иккинчи терма командасидан 0:3 ҳисобида енгилдилар.

Футбол бўйича Халқаро ўсмирлар турнири якунланди. Турнир ёш футболчиларнинг дўстлик алоқаларини мустаҳкамлади. Бу эса бебаҳо бойликдир.

А. ОСИПОВ.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15/III да **Майсаранинг иши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/III да **Баланд қоядаги айллар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/III да **Хизматингизга тайёрмиз.**

КИНО

14 МАРТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СЕВГИ УЧУН ЖУДА ЕШ» — **Санъат саройи** (18.30, 20.30, телефон 44-21-74).

«ЎЙЛАНГАН БЎЙДОҚ» — **Қозоғистон** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-03-20), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87). **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07), **К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«СОЯБОН ЗАРБИ» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Ватан** (жуфт соатларда), **Москва** (тоқ соатларда телефон 33-05-01). **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ТУРМУШ ҚУРАЙЛИК» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«БОЛАЛАР ДУНЕСИ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«36—80 КВАДРАТИДАГИ ХОДИСА» — **С. Раҳимов номли** (17, 19, 21.00, телефон 48-46-71).

«БУТПАРАСТ СОҲИБЖАМОЛ» — МИР (тоқ соатларда, телефон 91-08-30).

15 МАРТ

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СЕВГИ УЧУН ЖУДА ЕШ» — **Санъат саройи** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.30, телефон 44-21-74).

«ЎЙЛАНГАН БЎЙДОҚ» — **Қозоғистон** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87). **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07), **К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«СОЯБОН ЗАРБИ» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Ватан** (жуфт соатларда), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01). **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ТУРМУШ ҚУРАЙЛИК» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«БОЛАЛАР ДУНЕСИ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«36—80 КВАДРАТИДАГИ ХОДИСА» — **С. Раҳимов номли** (17, 19, 21.00, телефон 48-46-71).

«БУТПАРАСТ СОҲИБЖАМОЛ» — МИР (тоқ соатларда, телефон 91-08-30).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
БОТАНИКА БОҒИ
ботаника ихтисоси бўйича кичик илмий ходим

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 1 апрелгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700053, Тошкент шаҳри, Ж. Обидова кўчаси, 272-уй.

ИССИҚ СУВНИ ТЕЖАНГ!

Кўп ҳолларда биз томиб турган жўмракларга эътибор бермаслик билан бирга, ошхона, ваннахоналарда уларни очиқ ҳам қолдирамиз. Томчилаб турган жўмраклардан соатига 2 литргача сув оқишини биласизми? Яъни, ҳар ўн жўмракдан бири (иситиш системасига уланган 700000 жўмракдан) томчилаб турса, исроф қилинган сув соатига 140 $м^3$ га етади. Шунча сувни иситиш учун эса 1300 $м^3$ газ зарур бўлади!

Иситиш системаларидаги сувларни оқизиб юборишда иссиқ сув сарфи жуда кўпдир. У иссиқ сувни фойдали сарфлашнинг ярмига тенг.

«ТАШТЕПЛОСЕТЬ».

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

ТВ

14 МАРТ — ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.00 «Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади!». 17.30 «Онамларнинг мактаби». 18.00 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». 18.30 «Меҳнатга яраша шараф ва шуҳрат». «Суръат» операцияси». Экибастуз ёқилғи-энергетика комплексида бир-бирига боғлиқ корхоналар ўртасида шартномани ривожлантириш ҳақида. 1-кўрсатув. 19.00 «Стадион ҳамма учун». 19.30 «Карл Маркс ва революцион Россия». К. Маркс ва Ф. Энгельс музейидан репортаж. 20.00 А. Хачатурян. «Спартак» балетига ёзилган куйлардан парчалар. 20.20 В. Шекспир. «Ромео ва Жульетта». Телевизион спектакль премьераси. 21.30 «Время». 22.05 «Ромео ва Жульетта» телевизион спектаклининг давоми. 23.30 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.45 «Менинг кўчам». Телевизион бадиий фильм. 20.00 А. А. Харлампиев хотираси учун самбо кураши бўйича халқаро мусобақалар. МАСК оғир атлетика Спорт саройидан олиб кўрсатилади. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Халқаро панорама». 21.30 «Время». 22.05 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Торпедо» — «Спартак». Горький шаҳридан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Кўклам қалдирғочлари» сувга сакраш бўйича халқаро мусобақалар.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Сеними, шошмай тур». Мультфильм. 18.15 «Қадимги эртак». К. Чуковский эртаклари мотивлари асосида (рус.). 18.45 «Шеърият дафтаридан». Уйғур шеърияти. 19.15 «Дўст билан обма-ён». Ҳужжатли фильм премьераси («Ўзбектелефильм»). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Бизнинг иқтисодий шарҳ». Кўрсатувни иқтисод фанлари доктори А. Абдуғаниев олиб боради. 20.30 «Ахборот». 20.50 Муборак район татар халқ вокал-чолғу ансамблининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 22.20 «Бир умрга тенг йил». Бадиий фильм. 1-серия. 23.45 Янгиликлар.

II

18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 «Тошни тошга». Телевизион фильм. 18.45 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Олий математика. 19.45 «Ереван «Ласточкаси». Телевизион ҳужжатли фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Инсон ва табиат». Кинопрограмма. 21.30 МТ II.

15 МАРТ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.45 В. Шекспир. «Ромео ва Жульетта». Телевизион спектакль. 12.20 Концерт. 12.50 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Халқларнинг қардошлик оиласида». Ҳужжатли фильмлар: «Дўстлик программаси». «Синглингиз—Латвия». «Якутия». 16.30 Мелитополь шаҳар халқ хор капелласи ижро этади. Запорожьедан олиб кўрсатилади.

17.00 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.30 Халқ куйлари. 17.40 «Ёшлар адреслари». 18.40 «Қувноқ нотачалар». Локтев номли ашула ва рақс ансамбли хорининг кичик группаси ижро этади. 18.55 Спорт ҳафталиги. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Инсон ва қонун». 20.00 «Ватангадолар». Бадиий фильм. М. Булгаковнинг пьесаси мотивлари асосида. 1-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Илья Глазунов билан учрашувлар». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Танаффус пайтида (22.45) «Дунё воқеалари».

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Зангори филча». Мультфильм. 18.15 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида». 18.45 «Қурилиш лойиҳадан бошланади». «Узколхозстрой» бирлашмаси, Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети, «Совет Ўзбекистони», «Қишлоқ ҳақиқати».— «Сельская правда» газеталари редакцияларининг қишлоқ жойларда кооператив усулда ва якка тартибда қуриладиган уйларнинг янги типдаги лойиҳалари учун қўшма конкурси (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Баҳс». Ёшлар учун ахлоқий-этик мавзуда кўрсатув (такрорий). 20.30 «Ахборот». 20.50 «Мен рақсга тушишни истайман». Фильм-концерт премьераси («Ўзбектелефильм»). 21.30 Москва. «Время». 22.00 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленуми қарорлари—ҳаётга!. «Мустаҳкам озуқа базаси учун». 22.20 «Бир умрга тенг йил». Бадиий фильм. 2-серия. 23.30 Янгиликлар.

Чилонзор райпишчеторги коллективи торгнинг кекса ходими

Ғуломназар ЭРГАШЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ҲАҚИҚИЙ ДУРБИН

ОСИБ САИР ҚИЛИШ ҲАР БИР БОЛА УЧУН ШИРИН ОРЗУДИР

Бу орзуни кейинроқ, бир неча йиллар сўнггида ҳам амалга ошириш мумкин. Чунки дурбин ҳар бир табиат ишқибозининг беназир ҳамроҳидир. Марказий фокус тўғрилагичи бўлган бир қатор дала дурбинлари ҳажми ва оғирлигидан қатъий назар, юқори классли кўзгулар билан жиҳозланган.

БПЦ 7 Х 35 МОДЕЛИ. Катталаштириш қуввати 6,65 дан 7,35 гача.

Оғирлиги — 0,7 кг.

Баҳоси — 100 сўм.

БПЦ — 58Х30 МОДЕЛИ. Оптик деталлари кўп қаватли нурланувчи қопламалар билан ишланган.

Катталаштириш қуввати — 8.

Оғирлиги — 0,62 кг.

Баҳоси — 98 сўм

БПЦ — 7х50 МОДЕЛИ. Кўзгулари юксак ёруғлик кучи ва тиниқ кўрсатиш қобилияти билан характерланади.

Катталаштираш қуввати — 7.

Оғирлиги — 0.98 кг.

Баҳоси — 95 сўм.

«РАССВЕТ» марказий реклама-коммерция ташкилоти.

«РЕКЛАМА» марказий реклама агентлиги.

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИ ВА СТУДЕНТЛАР, САВДО ХОДИМЛАРИ ВА УЙ БЕКАЛАРИГА!

«ЭЛЕКТРОНИКА БЗ — 14», «БЗ — 23», «БЗ — 24Г» МАРКАЛИ МИКРОКАЛЬКУЛЯТОРЛАР ОДДИЙ КЛАССЛИ ҲИСОБ МАШИНАЛАРИ БЎЛИБ, ҚУЙИДАГИ АМАЛЛАРНИ БАЖАРАДИ:

- **тўрт арифметик амал;**
- **процент операциялари;**
- **ўзгармас сон ҳисоби;**
- **квадрат илдиз чиқариш, даражага кўтариш.**

Ҳисоб машинаси А316 «Квант» типидаги 3 дона элемент ёки қувват бериш блоки орқали қабул қилинган 220 вольтли ўзгарувчан ток билан ишлайди.

Баҳоси — 25 сўмдан 35 сўмгача.

«ЭЛЕКТРОНИКА» марказий реклама-коммерция ташкилоти.

«РЕКЛАМА» марказий реклама агентлиги.

БОШ ҚОТИРИШГА ҲОЖАТ ЙЎҚ

Агарда ёнингизда микрокалькуляторлар муҳайё бўлса, ҳар қандай ҳисоб-китобларни тайёрлаш учун бош қотиришга ҳожат йўқ. Айниқса «Электроника—БЗ—32», «Электроника—30», «Электроника—БЗ—24Г» маркали микрокалькуляторлар ҳар қандай мураккабликдаги талай ҳисоб-китобларни амалга оширишга қодир!

Бу калькуляторлар юқори синфлар, техникумлар, савдо билим юртлари ўқувчилари ва бошқа ҳисобчи ходимлар учун ранг-баранг арифметик амалларни бажаришга мўлжалланган.

«ЭЛЕКТРОНИКА» электрон микрокалькуляторлари ҳамиша ишга шай бўлиб туради. Сиз ҳар қандай вақтда ва ҳар қандай жойда қуйидаги мураккаб бўлмаган ҳисобларни тез ва аниқ бажара оласиз:

- тўртта арифметик амал;
- квадрат илдиз чиқариш;
- процентли операция;
- даражага кўтариш;
- константали ҳисоблаш;
- тескари миқдорни ҳисоблаш.

«ЭЛЕКТРОНИКА» микрокалькуляторлари билан ишлаш учун алоҳида ўрганиб чиқиш шарт эмас. Уни ишлатиш бўйича кўрсатилган йўлланмалар билан танишиб чиқишнинг ўзи кифоя.

СИЗ «ТАШКУЛЬТТОРГ»НИНГ ҚУЙИДАГИ МАГАЗИНЛАРИДАН

«ЭЛЕКТРОНИКА—БЗ—32», «ЭЛЕКТРОНИКА—30», «ЭЛЕКТРОНИКА—БЗ—24Г» МИКРОКАЛЬКУЛЯТОРЛАРИНИ

СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН

1 — Киров кўчаси, 1-уй.
4 — Куйбишев кўчаси, 850-уй.
10 — Муқимий кўчаси, 1-уй.
14 — Марказ—27 квартали, «Ғунча» кинотеатри ёнида;
15 — У. Юсупов кўчаси, 95-уй.
2 — Халқлар дўстлиги проспекти, 2-уй.

«ТАШКУЛЬТТОРГ».

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

Тошкент шаҳар Совети Ижроия Комитети савдо Бош бошқармаси

»ЁШЛИК« МАКТАБ-МАГАЗИНИ

контролёр-кассирлар тайёрлаш бўйича

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ВА

озиқ-овқат товарлари билан савдо қилувчи кичик сотувчиларни тайёрлайдиган

4 ОЙЛИК ҚУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

8— 10 синф ҳажмида маълумотли, 16 ёшдан 25 ёшгача, Тошкент шаҳрида доимий пропискада турган ёшлар имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

Ўқувчиларга ойига 50 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшилади.

Ўқувчилар бир вақтнинг ўзида кечки мактабда ёки савдо техникумида ўқишлари мумкин.

«Ёшлик» мактаб-магазинини тамомлаганлар катта магазинларга ишга юбориладилар ва уларга имтиёзли равишда совет савдо техникумининг кечки бўлимига ўқишга кириш имконияти берилади.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 65-уй (2, 5, 9, 1, 10, 24-трамвайлар; 39, 22, 55, 3, 80-автобусларнинг «Госпиталь» бозори» бекати). Справкалар учун телефон 33-75-48.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
206-ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича
1983-84 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

«С» категориясидаги (3-классли) ҳайдовчи ҳуқуқини олиш билан автокранчилик, автомобиллар ремонти бўйича слесарь, бульдозер, скрепер, прицепли грейдер машинисти, сувоқчи-бўёқчи, дурадгор, слесарь-сантехник, электр пайвандчи, электрослесарь.

Ўқиш муддати — 6 ой, 1 йил, 2 йил, 3 йил.

8-10 синф ҳажмида маълумотли, 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар ҳамда Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилганлар қабул қилинадилар.

Машғулотлар группаларнинг комплектланишига кўра ва 1 сентябрдан бошланади.

1 йил муддат билан ўқийдиган слесарь-сантехник, электрослесарь, электр пайвандчи ихтисосидаги ўқувчиларга ойига 65 сўм миқдорида стипендия; қолган ихтисослардаги ўқувчиларга ойига 30 сўмдан стипендия тўланади.

Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида барча ўқувчиларга ишланган иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

3 йил муддат билан ўқийдиган ўқувчилар уч маҳал овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўқиш муддати меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртининг барча битирувчилари Тошкентдаги В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

Билим юртига ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак:

директор номига ёзилган ариза, аттестат ёки 8-синфни тугатганлиги тўғрисида гувоҳнома, характеристика, справкалар: медицина (286-формали), турар жойидан; 6-та фотосурат (4х5 см.).

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Хуршид кўчаси, 83-уй (44, 47-автобуслар, 10-троллейбуслар; 10, 23, 27-трамвайларнинг «Лабзак» бекати). Телефон 41-38-22.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими Давлат комитети
243-ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ ЗАВОДИ ҚОШИДАГИ
121-АВИАРЕМОНТ ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1983—84 ЎҚУВ ЙИЛИГА

юқори малакали мутахассислар тайёрлаш учун қуйидаги ихтисослар бўйича

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

учиш аппаратларини йиғувчи-парчинловчи, учиш аппаратларини ремонт қилувчи слесарь, самолёт агрегатлари ремонти бўйича слесарь, учиш аппаратларини жиҳозловчи электр монтажчи, механика-йиғиш ишлари слесари, токарь, газ-электр пайвандчи, авиадвигателлар ремонти бўйича йиғувчи-слесарь.

Ўқиш муддати — 8 синф маълумоти билан — 3 йил; 10-синф маълумоти билан — 1 йил.

Билим юртига Тошкент шаҳри ва бошқа шаҳарларда истиқомат қилувчи 8—10 синф маълумотига эга бўлган 15 ва ундан юқори ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Билим юртини тугатганлар 243-граждан авиацияси авиаремонт заводи, Ўзбекистон граждан авиацияси бўлинмалари ва шаҳарнинг бошқа корхоналарида ишлайдилар.

Завод ишчиларига отпуска даврида самолётга имтиёзли билетлар, шунингдек граждан авиацияси ходимлари фойдаланувчи бошқа имтиёзлар берилади.

Уч йиллик муддат билан ўқиётганлар тўла давлат таъминотида бўладилар ва граждан авиациясининг форма кийими билан таъминланадилар.

Бир йиллик муддат билан ўқиётганлар 68 сўмдан 80 сўмгача стипендия оладилар. Фақат бошқа шаҳардан келганларгина бир йиллик ўқишда ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳога битирганлар граждан авиацияси институти ва техникумларига юбориладилар.

Билим юртига киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат, туғилганлик ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан, соғлиғи тўғрисида (286-форма), ота-онасининг иш жойидан справка, 6 та фотосурат (3х4 см), ўқиш жойидан характеристика.

Ҳужжатлар — якшанбадан ташқари ҳар куни 9.00дан 17.00 гача қабул қилинади.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, авиасозлар шаҳарчаси (25 66, 61, 39, 40, 111-автобусларнинг «АвиагородокГА» бекати, 10-трамвайларнинг «Транспорт институти» бекати). Телефон: 99-96-93, 99-94-50.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

«УЗБЕКХЛОПКОМАШ» БИРЛАШМАСИ БАЗАСИДАГИ

95-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

металлга ишлов берувчи токарь, механика-йиғув ишлари слесари, ремонтчи-слесарь, электр-газ-пайвандловчи.

8—10 синф маълумотига эга 17 ёшдан 25 ёшгача бўлган шахслар таклиф этилади.

Ўқиш муддати — 6 ой.

Ўқиш вақтида ўқувчилар ойига 30 сўм миқдорида стипендия оладилар.

Машғулотлар группаларнинг тўлишига қараб бошланади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: маълумоти ҳақида гувоҳнома (асл нусхаси), директор номига ариза, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, таржимаи ҳоли, турар жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмда), сўнгги иш ёки ўқиш жойидан характеристика.

Ҳужжатлар якшанбадан ташқари, ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Бизнинг адрес: 700077, Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Владимирский переулоги, 15-уй (1, 4, 8, 17, 24, 63, 102-автобусларнинг «Партия мактаби» бекати», 17, 18-троллейбуслар, 4, 6, 13, 22-трамвайлар ва метронинг «М. Горький» станцияси).

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг

ЎҚУВ КОМБИНАТИ

18 ЁШГА ТЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

минорали кран машинистлари, дурадгорлар, сувоқчи-бўёқчилар тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курсларга қабул қилинганлар ойига 75 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар.

Минорали кран машинистлари 4,5 ой таълим оладилар.

Машғулотлар группаларнинг тўлишига қараб бошланади.

дурадгорлар, сувоқчи-бўёқчилар учун ўқиш муддати — 3 ой.

Машғулотлар ҳар ойнинг 5 кунидан бошланади.

Ёлғиз кишиларга яхши жиҳозланган ётоқхона берилади ва улар шаҳар пропискасига ўтказиладилар. Квартира навбати билан берилади.

Курсларни битирганлар Тошкент шаҳрида «Главташкентстрой» қурилиш ташкилотларида иш билан таъминланадилар.

«Главташкентстрой» ўз турар жойига, болалар муассасалари, касалхона, профилакторий, поликлиника, дам олиш зонаси, спорт иншоотларига эга, бадиий ҳаваскорлик коллективи фаолият кўрсатмоқда.

Ишлаб чиқариш илғорлари қурилиш ташкилоти ҳисобидан оширилган стипендия тўлаш шарти билан олий ва ўрта-техника ўқув юртларига ўқишга юборилишлари мумкин.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ғ. Ғулом кўчаси, 6-уй.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг

ТОШКЕНТ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти малакали сотувчи ва сотувчи-контролёр-кассирларни икки йўналишда тайёрлайди:

боққоллик-кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ ва сут маҳсулотлари бўйича;

газлама, тикув буюмлари, пойафзал, трикотаж, галантерея, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик моллари бўйича.

Ўқиш группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Ўқиш муддати 1 йил.

Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртига Ўзбекистон шаҳарларида яшайдиган 15 ёшдан 20 ёшгача (ҳамда Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар— 23 ёшгача) **9, 10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.**

Билим юртини тугатганларга **«Кичик сотувчи»**, **«Сотувчи»**, **«Сотувчи-контролёр-кассир»** деган малака берилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқувчиларга 32 сўм ва 41 сўмдан стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: **Бош Универмаг — ГУМ, «ГАСТРОНОМ» республика конторасига қарашли йирик магазинлар ва «УНИВЕРСАМ»ларда ўтказилади.**

Назарий машғулотлар билан ишлаб чиқариш практикаси ҳар 3 кунда алмашади.

Агар билим юртини битирувчилар ҳамма фанлардан аъло баҳоларга эга бўлиб, квалификацияси бўйича ҳам имтиҳонларни муваффақиятли топширсалар, бундай битирувчилар педагогик советнинг қарорига мувофиқ, билим юртини битириб, бир йўла олий ўқув юртининг кундузги бўлимига ўқишга кириш ҳуқуқига эга бўладилар (битирувчилардан 10 проценти).

Билим юрти қошида кечки ўрта мактабнинг 9, 10 ва 11-синфлари ишлайди.

Ўқиш бу синфларда кундузги соатларда ўтказилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат, характеристика, халқ депутатлари область совети ижроия комитети савдо бошқармасидан ёки халқ депутатлари шаҳар совети ижроия комитети савдо бўлимидан йўлланма.

Билим юртининг адреси: 700173, Тошкент шаҳри. Чилонзор массиви, Акмал Икромов райони, Бобир кўчаси, 3-уй. (4, 9-трамвайларнинг «Чўпон-ота», 13, 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами клиник касалхонаси» бекатлари). Телефон 78-44-30.

---

4 БЕТ. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02. бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат —32-53-83; қурилиш —32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар —32-29-70; эълонлар бўлими—33-81-42; нашриёт диспетчери —32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

14 МАРТ, 1983 й. Р— 10141. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690.